

72

NEPT PRLE^{VS} HIERNM

PRBRI^{VS} ISAIM PROPHE^T

Vemo cū pph^{et}as uiderit uersibus esse descriptos. magis eos aestima apud hebreos ligari. & aliquid simile habere de psalmis uel operib; salomonis; Sed quod inde mostene & tullio sol & fieri ut percola scribantur & commata qui utique prosa & non uersibus conscribent; Nos quoq; utilitate legendū prouidentes inter p^redicationem nouam nouo scribendi genere difiniximus; e primū de esaua sciendū. qd̄ in sermone suo disertus sit; Quippe ut uis nobilis & urbanae eloquentiae. nec habens quicquam in eloquio ruficitatis admixtū; Unde accedit ut prae caeteris floriferi sermones eius translatio non potuerit conseruare; Deinde etiam hoc adiciendū. quod non tam pph^{et}ia dicendus sit. quam euangelista; Ita enim uniuersa xpi ecclesiae quae misteria ad liquidū p^resentat. ē. ut non eū putes de futuro uaticinari. sed de praeteritis historiam t^recere; Unde conicio noluisse. tunc temporis septuaginta interpretēs fidei suae sacramenta perspicuae & hincis prode re. nec sc̄m cambus & margaritas porcis darent; Quae cū hanc editione legeritis. ab illis animi aduersitatē abscondita. nec ignoro quanti labores sit pph^{et}as intellegere. ne facile quempiam posse iudicare de interpretatione. nisi intellexerit antequam legens; Nos quae patere moribus plurimorum. qui stimulante inuidia quod consequi non ualent dispiciunt; sciens ergo & prudens inflammā. mitto manū. & nihilominus hoc a fastidiosis lectoribus p^recor. ut quomodo g^recipost

septuaginta translatores, aquilam & simmachum & theodo-
tione legunt uel obstudium doctrinae suae uel ut septuaginta
magis ex conlatione eorum intellegunt; sic & isti saltem unum
post priores habere dignentur interpretem; Legant prius
& postea despiciant. ne uideantur non ex iudicio sed ex odii pra-
sumptione ignota damnare; Prophetauit autem esaias in
hierusalem & iudaea nec dum decem tribubus in captiuitatem
ductis. ac de utroque regno nunc cum mixtum nunc separatum
uixit oraculum. Cum inter dum ad praesentem respiciat
historiam. & post babiloniam captiuitatem reditum populi
significat in uideam. Tamen omnis ei cura deuotione gentium
& de aduentu xpi est; Quem quanto plus amatis. O paula
& eostochum. tanto magis ab eo peccate utpote obreccatione
praesenti quae me indesinenter aemuli lamant. Ipse
mihi restituat mercedem in futuro. Quis est me ob hoc in pes-
grinae linguae eruditione sudasse. ne iudaei de falsitate
scripturarum ecclesius eius duras insubterant;

EXPLICIT PROLOGVS

INCIPIT ESAIAS PRPHETA

Visio esae filii amos qua uidebat sup iudam & ierusalem in diebus ozie ioacham achat hezechie regum iuda; Audite caeli & auribus percipite terra qm dñs locutus e; Filias enutriui & exaltavi ipsi autē spreuer me; Cognouit me possesorem suum & asinus p̄uexisse dñi sui; Isrl̄ non cognouit & populus meus n̄ intellexit; Uae ḡanti peccatrici populo graui iniquitate semini nequam; Filii sceleratis; Dereliquer dñm blasphemauer sem̄ isrl̄ ab alienatis sunt retrorsum; Sup quo p̄cutia uos ultra ad dentes p̄uexaricationē. Omne capud languidū & omne cor merens; a planta pedis usq; ad uerticem non ē in eo sanctas; Uulnus & liuor & plagatu mens non est & circum ligat; nec curata medicaminae; neq; fota oleo; Terra uestra deserta ciuitates ur̄ae succense igni; Regione uestra coram uob̄ alieni deuorant; & desolabitur sicut in uisitate hostili; Et derelinquetur filia sion; ut umbra culū in uinea; & sicut tugur iū in cucumerario; sicut ciuitas que uastatur; Nisi dñs exercituum reliquis set nob̄ semen quasi sodoma fuisset; & quasi gomorra similis essemus; Audite uerbu dñi principes sodomorū; percipite auribus; legem dñi nostri; populus gomorre; Quo mihi multitudine uicamarū uestrarū; dicit dñs; plenus sum olocausta aris; & accipio pinguiū & sanguinē uitulorū & agnorum & hircorū nolui; Cum ueneritis ante conspectū meū quis quesit haec de manib; ur̄is; ut ambularetis in atrijs meis.

firmata. cum de
uae uel ut sap
sic & ista facta
presem; Littere
n̄ scudicio sed
ph̄ aut̄ aut̄
ribubus in cap
mixtam non
praesentem
uitatem red
uiste deuotio
plus amari
te it̄p ob
li lamiam
uiscit me ob
ne uideret
ultra sem;

LOG

ne afferat uera sacrificium frustra in censum abominatio est.
 Ne omnia & sabbatum & festiuitates alias non feram. Inquisunt
cos uos uestri; Kalendas uestras & solem nitates uestras. odium
anima mea facta sunt mihi molesta. Laboraui sustinens; Et cum
extenderis manus uestras. auerit oculos meos a uob; Et cum
multi plicaueris orationem. non audia; Manus uestrae
sanguine plene sunt. Leuamini munda estote. auferemala
cogitationu uestrarum ab oculis meis. Quiescite agere per
uersae. discite bene facere. Querite iudiciu subuenite
ob praesse. Iudicate pupillo. defende te uidua. & uentis
car gite me dicit dñs; Si fuerint peccata uestra ut coccinu
quasi nix de alba buntur; Et si fuerint rubre quasi uer me
lupiaelut lana alba erunt. Si uolueris & audieris me
bona terra comedat. Quod si nolueris & me puocaueris
ut adra cum dia. gladius deuorabit uos. quia os dñi locutu est.
Quomodo factae meya rre ciuitas fidelis. plena iudicio. Iusti
cia habitauit in ea. Nunc autem homocida; Argentu tuum
uer sume in scoria. Unu tuu mixtum e aqua; Princi
pestu in fideles. socii furum; Omnes diligunt munera.
seguntur retributiones; Pupillo non iudicant. & causa uidue
non greditur ad eos. Propter hoc ait dñs ex exercituum.
forasit. heu. consolabor sup ostib. meis. & iudicabo
de inimicis meis. Et conuertam manu meam ad te. & ex
co qua ad puru scoria tua. & auferem omne stagnu tuum.
& restitua iudices tuos ut fuerint prius. & consolarios tuos
sicut antiquitus; Post haec uocaberis ciuitas iusta. urbs
fidelis; Sion in iudicio redimetur. & reducent eam in
iusticia. Et contra & scelestos & peccatores simul
quidere li. quer dñm consumentur; Confunden
tur

enim ab idolis quib; sacri ficauer. & erubescetis sup hortas
quos elegeratis. cum fueritis uelut quercus defluentibus
foliis. & uelut hortus absq; aqua. Et erit fortitudo uestra
ut failla stuppe. & opus uestrum quasi scinalla. & succen
detur utrūq; simul. & non erit qui se tinguat. Verbu
quod in die esaias filios amos sup iuda & hierusale. Et
erit in nouissimis dieb; praeparatus mons domus dñi in uer
tice montium. & eleuabitur sup colles. & fluent ad eum
omnes gentes. & ibunt populi multi & dicent. Venite
ascendamus ad montem dñi. & ad domū dñi iacob. & docebit
nos uias suas. & ambulabimus in semitis eius. Quia de sion
scribitur leg. & uerbu dñi de hierusale. Et iudicabit gen
tes. & arguet populos multos. & conflabunt gladios suos
in uomeres. & lanceas suas in falces. Non leuabit gens
contra gentem gladiū. nec exercebuntur ultra ad p
beliū. Domus iacob uenite & ambulemus in lumine dñi.
Proiecisti enim populū tuū domū iacob. quia repleti sunt
uolūm & augures habuerūt ut philistim. & pueri alieni
adhaeserunt. Et repleta ē terra argento. & auro. & n
est finis thesaurorū eius. & repleta ē terra eius equis.
innumera uis quadrigae eius. Et repleta ē terra
eius idolis. opus manuum suarum adorauerunt quod fecerūt
dignitatorū; Et in cur uauit se homo & humiliatus est uir.
Ne ergo dimittas eis. ingredere in petra. absconde te fossa
humo. a facie moris dñi. & a gloria maiestatis eius. Oculi
sublimis hominis humiliati sunt. & incur uabitur altitudo
uirorum. exaltabitur autem dñs solus in die illa quia
dies dñi exercitū sup omnem supbum & excelsū. & sup
omne arrogātem & humiliabitur. & sup omnes ceteros

libani sublimis & erectas. & sup omnes quercibus basan.
& sup omnes montes excel sas. & sup omnes colles eleuata
& sup omnē turrē & celsam. & sup omnē murum mu
nitū. & sup omnes naues char sis. & sup omne quod usū
palerumē. Et incuruabitur sublimitas hominū. & hu
miliabitur altitudo uirorū. Et eleuabitur dñs solus in cie
illa. & idola penitus conterentur. & introibunt in spelun
cas petrarū & in uoragine terrae. a facie formidinis
dñi. & gloria maiestatis eius. cū surrexerit percutere
+ terra. In die illa piciat homo idola argenti sui. & simul
agra aurisui que fecerat sibi. ut adoraret talpas & uesp
aliones. & ingredietur fissuras petrarū & caernas
saxorum. a facie formidinis dñi. & a gloria maiestatis eius.
cū surrexerit percutere terram. Quiescite ergo ab homi
ne. cuius sps in narib; eius. quia excelsus reputatus ē ipse.
Ecce dominator dñs exercitū auferat ab hierusalē & ab
iuda ualidū & fortem. Omne robōr panis & omne robōr
aque. fortem & uirum bellatorem. ludicē & pphētam
& ariolā & senē. principem sup quinquaginta. Et ho
norabile uultu. & consiliariū sapientem de archiepis.
& prudentē eloqui mystaci. & de bo paeras principis
corrupti & effeminati dominabuntur eis. Et irruet
populus uir ad uirū. unusquisq; ad proximū suū.
Tam altuabitur puer contra senē. & ignobilis contra
nobilē. Adprehendit enim uir fratrem domesticū patris
sui. Vestimentū tibi ē. princeps esto noster. p̄ uina
autē haec sub manu tua. p̄ uispondebit in die illa. dicens.
Non sum medicus. & in domo mea non ē panis neq; uesti
mentū. Nolite constituere me principē populi.

Ruit enim hierusalem & iudus concidit. quia lingua eorum
& ad inuentiones eorum contra dnm. Ut puocarent oculos
maiestatis eius; Agnitio uultus eorum respondit eis.
& peccatum suum quasi sodoma praedicauerunt. nec abscon
derunt; Uae animae eorum. quoniam redditas sunt eis mala;
Dicit iusto quoniam bene. quoniam fructus ad inuentionem suam
comedit; Uelut in malum & tribuatio enim manuum
eius. fidelis; Populum meum & auctores suis spolia uerum
& mulieres dominatas sunt eis; Populus meus qui
beatum redicunt ipse te decipiunt. & uiam gressuum tuorum
dissipant; Sicut ad iudicandum dnm. & sicut ad iudi
candum populos; Dns ad iudicium ueniet. cum senibus po
puli sui & principibus eius; Uos enim depastis estis
uinea. & pigna pauperum in domo uestra; Quare
aterritis populum meum. & facies pauperum con
funditis. dicit dnm deus exercituum.

Et dicit dnm pro eo quod deuotus sunt filii sion & ambulauerunt
in collo. & nutabunt oculorum. Ibant & plauderunt
& ambulabant & in pedibus suis composito gradu in
ce debant; Vocauit dnm ueracem filiarum sion.
& dnm crine earum nudabit; Indie illa auferet dnm or
natum calciamentorum. & lunulas & torques & munilia
& armillas. & mitras. & discriminalia & peris celidas.
& murenulas & olfactoria & in aures & anulas. & gem
mas in fronte pendentes; Et mutatoria & pallia & lin
teamina. & acus & specula & sindones & uittas & therisera
Et erit pro sua uoluntate foetor. & pro zona funiculus. & pro
pana crine caluitium. & pro fascia pectorali ciliatum.
Pulcherrimi quoque uiri tui gladio cadent. & fortissimi
in praelio;

& merebunt adq; lucebunt portae eius & desolata in
terra sedebit, Et adprehendent septē mulieres
uirū unū in die illa dicentes, Panē nostrū comedemus
& uestimentis nr̄is operiemur. tantō modo uocatur
nomen tuū sup nos. aufer opprobriū nostrum. ^{hic dicit} Iudicilla
erit germen dñi in magis in fidentia & in gloria. & fructus
terrae sublimis. & exultatio his qui saluati fuerint
de isrl; Et erit omnis qui electus fuerit in sion & re
sidiuus in hierusalem. Sōs uocabitur. omnis qui scriptus ē
in uita in hierusalem; Si abluerit dñs sordes filiarum sion
& sanguinē hierusale. Lauet de medio eius. spū iudicis & spū
ardoris; & crepauit dñs sup omnē locū montis sion & ubi
inuocatus ē. nubē p̄ diem. & fumū & splendor ē ignis.
flammanis in nocte; sup omnē enim gloria protectio.
& tabernaculū erit in umbraculū diei ab est & in securitate
& absconsione acur bine & pluuia

Cantabo dilecto meo canticū patrueli meo uineae suae
Uinea facta ē dilecto meo in cor nu. filio olei
& sepiuit eā. & lapides elegit scilla; & plantauit eam
electā & edificauit turrem in medio eius; Et or
cular exstruit in ea; & expectauit ut faceret uuas
& fecit labruscas; Nunc ergo habitatores hierusale
& uiri iuda. iudicate inter me. & inter uineam meam
Quid est quod debui ultra facere uineas meas. & non feci
ei. an quod expectaui ut faceret uuas. & fecit labruscas.
Et nunc ostendam uobis quid ego faciam uineas meas.
Auferā sepe me eius. & erit in derisione. Diruam mā
cerā eius. & erit in conculcatione; & ponā eā deseruā
in procoabitur. neq; fodisur; & ascendent uepres & spine.

Anubib; mandabo. Ne pluuant super eam imbres.
Uinea enim dñi exercitu. & domus isrl̄. & iuda.
germen delectabile eius; Et exspectaui ut faceret iudiciū.
& ecce iniquitas. & iusticia. & ecce clamor; Uae qui coniu-
gat domū ad domū. & agrū agro copulatis. usq; ad terminū
loci; Numquid habitabis solios. in medio terrae. in aurib;
meis. sin; haec dñi exercitū; Nisi domus multae deserte fue-
rint. grandes & pulchre. absq; habitatore. decem enim iugera
uinearum facient lagunculā unam. & triginta modisementis.
facient modios tres. Uae qui consumit gratias mane. ad ebriatē
sectanda. & potandū usq; ad uesperam. ut uino aestuetis;
Cithara & lira. & tympanū & tabia & uinū. in conuiuio uris;
& opus dñi n̄ respicias. nec opera manū eius consideras;
Propterea captiuus ductus ē populus meus. quia n̄ habuit
scienciā. & nobiles eius in terier fama. & multitudo eius
scit & caruit; Propterea dilatauit infernus animā suam.
& aperuit os suū. absq; illo termino. & descendit fortēs
eius & populus eius & sublimis. gloriosus. que eius ad eum.
& incur uabitur homo. & humiliabitur uir. & oculi sublimū
hominū deprimentur. Et exaltabitur dñs exercitū in iu-
dicio. & dñs sc̄i ficabitur in iustitia; & pascetur agni-
iuxta ordine suum. & deserta in ubertate uersa. ad uer-
comedent; Uae qui trahitis iniquitatē. in funiculis uani-
tatis. & quasi uinculū plaus in peccatum. Qui dicitis festi-
nel. & cito ueniat opus eius ut uideamus. & ad p̄p̄ia & ueniet.
consiliū sc̄i isrl̄. & sciemus illud; Uae qui dicitis malum
bonū. & bonū malū. Ponentes tenebras lucē. & lucem
tenebras. Ponentes amarū in dulce. & dulce in amarū.
Uae qui sapienter estis in oculis uris. & coram uob̄ in etipsis
prudentes.

Uae qui potentes estis ad bi-
forres. admiscendū obri-
impīū p munerib; . & iusticia iusti. auferas ab eo.
Propitior hoc. sicut deuorat stipula lingua ignis. & calor
flamme exurit. sic radix eorū quasi fauilla erit. & ger-
mene eorū ut puluis ascendet. Abiecer enim legē dñi exor-
cituū. & eloquū scī isrl. blasphemauer. Ideo iratus
furor dñi in populos. & extendit manū sua sup eos. & per-
cussit eum. & conturbauit montes. & factas moricina eorū
quasi sterous in medio platearum. In omnib; his. non ē
auesus furor eius. sed adhuc manus eius ex tēta.
Et leuabit signū. in nationib; pcul. & sibilabit ad eum.
de finib; terrae. & ecce festinus uelociter uenit.
Non est deficiens neq; laborans in eo. non dormitabit.
neq; dormiet. neq; solusur cingulū renū eius. nec
rumpetur corrigia. calciamenta eius. Sagittae eius
acute. & omnes arcus eius ex tēta. Ungulae aequorū
eius ut filix. & rotas eius. quas impetus tempestatis.
Rugitus eius ut leonis rugit. ut catuli leonū & frendit. ste-
nebit pyre dā. & ampl exabitur. & nērit queruat. Et
sonabit sup eū in die illa. sicut sonitus maris. Aspiciemus
in terra. & ecce tenebr tribulationis. & lux obtenebrata
ē. in caligine eius. In anno quo mortuus ē. rex oziās uidi
dñm sedentē sup sol. in excelsū & eleuatum. & ea que
sub eo. erant implebant templum. seraphim stabant sup
illud. sex a leuā. & sex a d. a le uerū. Duab; uelabant
faciem eius. & duab; uelabant pedes eius. & duab; uelabant
Et clamabant. alter ad alterū & dicebant. Sēs. Sēs. Sēs
dñs dñs exer. citū plena ē omnes terra gloria eius.

Et commotae sunt sup liminaria caridinum auoce clamato f
Et domus impleta e fumo; & dixi. Uae mihi quia tacui. quia im
pollutus labus ego sum. & in medio populi polluta labia ha
bens ego habito. & regem dnm exercituum uidi oculis meis.

Et uia uic ad me. uias deseram. & in manu eius calculus.
que forci petulor ad de altari. Et tetigit os meum & dixit.
Ecce tetigit hoc labia tua. & auferetur iniquitas tua & pec
catum tuum mundabitur.

Et audiui uocem dmi dicentes. quem mita. & quis ibit nob & dixi. ecce ego mitabo me.
& dixit. Uade & dices populo huic. Audite audientes.
& nolite intellegere. & uideate uisionem. & nolite cognoscere.

Et caecum cor populi huius. & aures eius ad graua. & oculos eius
claudet. ne forte uideat oculis. & auribus suis audiat. & cor desuo
intellegat. & conuertatur. & sanem eum. & dixi. usq; quo dne.

Et dicit. Donec desolentur ciuitates absq; habitatore. & domus
sine homine. & terra relinquetur deserta. & longo facies dms
homines. Et multiplicabitur que de relictis fuerat in me
dio terrae. & adhuc mea decimatio; & conuertatur & erit
in ostensionem. sicut ter ebrius. & sicut quercus quae span
de pomos suos. semens sem erit id quod. steterit mea.

Et factum e. in diebus ahar filii ioathan filii ozis regis iuda
ascendit iherosalem. & facce filius romelio rex iher
iherosalem ad preliandum contra eam. & non potuit debellare
eam. Et nuntiauerunt domui dauid dicentes. Requirit
firma sup effraim; & commotum e. cor eius. & cor populi eius.
sicut mouentur ligna siluarum. a facie uenti. Et dixit dms
ad esaiam. Regredere in occurr sum a har. tu & quider e hic case
us sub filius tuus. ad extremum aquae ductus piscine superioris.
in uia agris fallom. & dices ad eum. Uide ne sileas. nolite mepere.

Am 11 v

& cor tuum ne formides ad duobus caudisti non sumus animum
israhel. In re furoris rasiin & syriae. & filii romelie
eoque consilia inierit. contra te syria mala. efram & filii
romelie dicentes. Ascendamus ad iudam. & suscitemus eum.
& euellamus eum ad nos. & ponamus in medio eius filium tabael.
Haec dicit dominus deus. Non stabit & non erit istud. Sed capud sy-
riae. damascus. & capud damasci rasiin. Et adhuc seca gubla
& quinque anni. & desinet effroyim de e. populus. & capud
effroyim samaria. & capud samariae. filius romelie
Si non credideritis non permanebis. Et dicit dominus. loqui
ad abaz dicens. pax tibi signa ad no de tuo. in profundo inferni.
sua in excelsum supra. Et dicit abaz. Non paxam. & n
in paxabo dominum. Audite et ego dicit dominus. Num quid para-
uobis e. molestus es hominibus. quia molestus es tuis & domo
Propter hoc dabit dominus ipse uobis signum. Ecce uir go concipiet
& pariet filium. & uocabitis nom eius em manubel. Bui
& mel comedat. ut sciat repbare malu & eligere bonum.
¶ Qui ante quia sciat puer. repbare malu & eligere bonum.
De relinquetur terra quam tu desistis a facie duorum
regu suorum. Adducet dominus super te. & super populu tuu & super
domu patris tui. dies qui non uenerunt. ad heb. separacionis efram
iudae. & regis assyriorum. Et erit in die illa. sibilabit
dominus muscae. que e. in extremo fluminu aegypti. & api quiescit
in terra asur. & uenient. & requiescent omnes in terra
ab uallum. & cauer nis pararam. & in omnibus fratectis
& in uniuersis foraminibus. In die illa rada dominus in noxacula
conducat in his qui trans flum sunt. & in rege assyriorum
capud & pilos pedu. & barbam uniuersa. Et erit in die illa.
natus homo uicam boni & duas oues. & puer raze lacus

comedet butyrum. Butyrum enim & mel manducabit. omnes
qui felictus fuerit in medio terrae. Et erit in die illa omnis
locus ubi fuerint mille uites, mille ar gentes & inspinas & in
uepyres erunt. Cū sagittis & arcibus ingredientur illuc.

Ueprenum & spine erunt in uniuersa terra & omnes montes
qui in sarculo sarientur. Non ueniet illuc terror spinarum
& uenturam. Et erit in pasca bouis & in conculatione pecoris.

Et dixit dñs ad me. Sume tibi librum grande & scribe in eo stilo
hominis. Uelociter spolia de irabe cito praedare. Et ad
hibui mihi testes fideles. huriam sacerdotem & zaccharia filium
barachae & accessi ad p̄ solissam. & concepti & pepererunt
filii. Et dixit dñs ad me. Uoca nomen eius accelera spolia
de irabe. festina praedare. Quia ante quam sciat puer
uocare patrem suum & matrem suam. Auferat. solitudo da
masci & spolia samariae eorum rege assiriorum.

Et adiecit dñs loqui ad me adhuc dicens. Pro eo quod abiiecit
populus istae aquas filios. que uadunt cum silentio & ad
sumpfit magis ioseph & filium romeliae. Propter hoc ecce
dñs adducte super eos aquas fluminis. fontes & multas.

Regem assiriorum & omne gloriam eius. & ascende super omnes
montes eius. & fluit super uniuersas ripas eius. & ibit p̄ uiam
inundans & transiens usque ad collum ueniae. Et erit & tensio
Alarum eius. implens latitudinem terrae tuae. Oemambel
congregabit populi & uincimini. & audite uniuersae p̄ totam
terram. Confortamini & uincimini. accingite uos & uincite
inimicum. In die consilii & dissipabitur. loquimini uerbum & non
fictum. quia nobis cum dñs. Haec enim ait dñs ad me. sicut infort
mam erudiuit me. Ne iram in uia populi huius dicens.
Non dicatis conuictio. omnia enim quae loquitur populus

iste conuictio est. & amorem eius non timeatis, neque paveatis.
Omnis exercituum ipsum sanctificat, ipse pavor uester, & ipse terror
uester, & erit uobis in sanctificationem. In lapidem autem offen-
sionis, & in petram scandalum duabus domibus, iuxta in laqueum & in ruina
habitantibus, hierusalem. & offendent & eis plurimi, & cadent
& conterentur, & in recientur & capientur. Hic est testimonium
signa legem in discipulis meis, Et expectabo dominum, qui abscondit
faciem suam a domo iacob, & prestolabor eum. Ecce ego & pueri
quos mihi dedit dominus, in signum & in portentum israelis ad nos
& exercituum qui habitant in monte sion. & cum dixerint
ad uos, querite apr thomb, & ad uim, qui seridunt in incan-
tationibus suis. Numquid non populus ad os suo requirit uisio-
nem, per uiuis ac mortuis. Ad legem magis, & ad testimonium.
Quod si non dixerint, iuxta uerbum hoc non erit eis matutina
lux, & transibit per eam. Corruat & esuriat, & cum esuri-
erit irascitur, & maledicat regi suo & deo suo, & suspiciat sursum,
& ad terram intuebitur, & ecce tribulatio & tenebre, dissolutio
& angustia, & caligo persequens, & non poterit auolare de angustia

Primo tempore alleuiata est terra zabulon, & terra
nephtalim, & nouissimo adgrauata est, uiamam, israhel
danem, galileam, gentium populus qui ambulabat in tenebris,
uidit lucem magnam, habitantibus in regione, um bre moras
lux orta est eis, multiplicasti gentem, non magnificasti laudem,
Laetabuntur coram te, sicut laetantur in messe, sicut & uictores
uictores capti praeda quando diuidunt spolia. Iesu enim oneratus
est, & uir zam humeribus, & sceptrum exactor eius super
eum, sicut in die madian, Quia omnis uolenta praedatio cum
ta multum, & uesumentum mixtum sanguine, erit in con-
bustione, & ab ignis. Par uulus enim natus est nobis, filius da-

nobis & factus est principatus super humerum eius & uocabitur
 nom eius admirabilis. consiliarius. dr. fortis. pater futuri saeculi.
 princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium & pacis non erit
 finis. Super solium dauid & super regnum eius sedebit. ut confir
 ma illud & corrobora in iudicio & iustitia a modo & usq. in sepe tercia.
 Zelus dñi exercituum. faciat hoc. Uerbu misit dñs in iacob & ce
 cidit in isrl & scia & populus omnis effraim. & habitantes
 samaria in supbia & magnitudine cordis dicentes. Latere
 ceciderit sed quadris lapidibus aedificauimus. Si comoras suc
 ciderit sed cedros immutabimus. & eleuabit dñs hostes rasin
 sup ea & inimicos eius in cumulum uerda. syriam ab ori. enee.
 & philistim ab occidente. & deuorabunt isrl toto oye. In omib.
 his non est auersus furor eius. sed adhuc manus eius extenta.
 & populus non est reuersus ad pcientem se & dñm exercituum.
 non inquisierit. & dispda dñs ab isrl caput & cauda. incuruante
 & ressuante. die una. Longe eius & honorabilis. ipse e caput.
 & ppheta docens mendaciu ipsi & caudae. Et erunt qui beati
 ficant populum istum seducetes. & qui beatificantur praeci
 tata. Propo hoc sup adalescentulis eius. non laeabitur dñs.
 & pupillorū eius & uiduorum. non miserebitur. Quia omnis hr
 pocrita e. & nequam. & uniuersum os locutu e. stultitiam. In omib.
 his non e. auersus furor eius. sed adhuc manus eius extenta. Suc
 censae. omni quas ignis impiclas. uepreu & spinas uorabit.
 Et succendatur in densitate salus & conuoluetur supbia fumi. In ira
 dñi exercituum conturbata e terra. & erit populus quasi esca ignis.
 Ut frater suo n̄ parca. & declinabit ad dectro & esuria. Et comedet
 ad sinistra. & non saturabitur. Unusquisq. carne brachii sui uora
 bit. Manaser effraim. & effraim manaser. simul ipsiq. contra iudam.
 In omib. his. n̄ e. auersus furor eius. sed adhuc manus eius extenta.

Uae qui condunt leges iniquas & scribentes iniustitiam scripserunt
ut opprimerent in iudicio pauperes. & cum facerent causas
humilium populorum mei. Ut essent iudicium pro uia eorum & pupillae
diriperent. Quid facietis in die uisitationis & calamitatis de longe
uementis. Ad cuius fugiam auxilium. & ubi derelinquis
gloria uestre. Ne in cur ue mini sub uinculo. & cum interfectis
cadatis. Sup omnib; his non est auersus furor eius. sed ad huc
manus eius & tenet. Uae assur. uir za furoris mei & baculus
ipse in manu eorum in ira dignatio mea. Ad gentem fallacem
mittam eum. & contra populum furoris mei mandabo illi.

Ut auferat spolia & deripiat praedam. & ponat illam in concu-
tatione quasi lutum platearum. Ipse autem non sic arbitrabitur
& cor eius non ita est amabit. sed ad coterendum erit cor eius.

& ad interuentionem gentium non pauca erunt. dicit enim. ut quid
in principes mei simul reges sunt. Non quid non in charochanis.
sic chalanno. & ut arfad. sic math. & in quid non ut damasco.
sic samaria. Quomodo inuenit manus mea regna idoli. sic & fru-
ctus eorum de hierusalem & de semaria. Num quid non sicut
feci samariae & idoli eius. sic facia hierusalem & simulacris eius.

Uenit cum impleuerit dominus cuncta opera sua in monte sion & in
hierusalem. uisitabo super fructum magnifici cor dei regis assur.
& super gloria altitudinis oculorum eius. Dixit enim. in fir-
mitudine manus meae feci. & in sapientia mea intellexi. & ab-
tulit in nos populos. & principes eorum depre-datus
sum. Et detraxi quasi potens in sublimi residentes. & inueni
quasi nidum manus mea fortitudinem populorum. & sicut cel-
liguntur oua quae derelicta sunt. sic in uersam terram ego con-
gregaui. & in fuit qui mouerit pennam & aperit os. & gan-
niet. Num quid gloria bitur securus contra eum qui secatur.

Aut exaltabitur terra contra eum a quo trahitur. Quo modo siele
 uentus uirga contra eleuantem se. & exaltetur baculus qui uirga
 lignum est. Propter hoc mittet dominator dñs exercituum in pinguib.
 eius temuta. & subtus gloria eius succensa ardebit quas comibus
 ue ignis. & erit lumen. sicut in igne & scis eius inflamma. & succen
 deat & deuorabitur spina eius. & uepres in die una. & gloria sal
 tus eius & car meli eius. ab anima usq. ad carnem consumetur.
 Veritatem ore pfugus. & reliquiae ligni saltus eius. p paucitate
 numerabuntur. & puer scribet eos. Et erit in die illa. non ad
 ciet residuum. & in qui fugerint de domo iacob. in nia sup. eo. quip
 caat eos. sed in nite. & ur sup. dñm. sem. ut. In ueritate reliquiae con
 uer tentur. reliquiae in qua iacob. ad am. fortem. Si enim fuerit
 populus tuus. quasi harena maris. reliquiae conuertentur. & ecce
 Consumatio ad byzantem. inundabit iustitia. Consumatione omni. & ad
 byzantem. dñs dñs exercituum facies. in medio omni. terrae.
 Propter hoc. haec dicit dñs dñs exercituum. Nolite timere populus meus.
 habitator sion. ab assur. In uirga percussit te. & baculum suum leuabit
 sup. in uia egypti. Adhuc enim paululum modicum. & consuma
 bitur indignatio. & furor meus sup. scelus eorum. & suscitabit super
 dñs exercituum flagellum. iuxta plagam madian. in pectus horeb. & uir
 ga sua sup. mare. & leuabit eam in uia aegypti. Et erit in die illa.
 auferetur onus eius. & iugum eius decollatio. & compu
 trescat iugum. a facie olei. Uenia in iah. transibit in magrom.
 Apud magrom. commendabit uasa sua. Transierit cursim gabeel.
 sedes nostra. Obstipuit rama. gabaas saulis fugit. Inimice tua.
 flagellim. adtende lais. a pauper cula anathoth. Migravit
 meleman. habitatores gedin. confortamini. adhuc dies. ut nob
 fitur. Agitabit manu sua sup. montem filie sion. colle hierusal.
 Ecce dominator dñs exercituum. confringet legumcula in errore

suo

Et excelsi statim succidentur. et sublimes humiliabuntur. Et
uercentur condensa sicut us ferro. et libanus cum excelsis cada
Et egredietur uirga de radice iesse. et flor de radice eius ascendet.
Et requiescat super eum spiritus domini spiritus sapientiae et intellectus.
spiritus consilii et fortitudinis spiritus scientiae et pietatis. et replebit eum
spiritus amoris domini. Non secundum uisionem oculorum iudicabit. Neque
secundum audiam aurium arguet. sed iudicabit iniustitia pauperes.
et arguet inaequitate. per manus eius terrae. et percussit terra uirga
oris sui. et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit uis
uicia cingulum lumborum eius. et fides cinctorium renum eius.
Habituabit lupo cum agno. et pardus cum hedo accubabit. Urtulus
et leo et ouis simul morabuntur. et puer paruulus manabit eos.
Urtulus et ursus pascentur simul. requiescent catulorum. et leo
quasi bos comedet paleas. et delectabitur infans ab ubere super
foramine aspidis. et in caueria. reguli qui ab lactatus fuerit
manu sua mictet. Non nocent. et non occident in uniuerso
monte sancto meo. quia repleta est terra scientia domini sicut aqua maris
operum eius. In die illa predicto iesse qui stat in signum populum
ipsam gentes deprecabuntur. et erit sepulchrum eius gloriosum.
Et erit in die illa adiciat dominus secundo manum suam ad possidendum
residuum populi sui quod relinquetur ab assiris et ab aegypto. et ab
thros. et ab aethiopia. et ab elam et a sennar. et ab emath. et ab insula
maris. et eleuabit signum in nationes. et congregabit profugos assiris
et dispersos iuda colligat. a quatuor plagis terrae. et auferent
zelus ephraim. et hostes iuda peribunt. Ephraim non emulabitur
iuda. et iudas non pugnabit contra ephraim. et uiolabunt in uniuersa
et philistinim per mare simul praedabuntur filios orientis. Iuda
mea et moab perueperunt manus eorum. et filii ammon obedi
tes erunt. et desolabit dominus lingua maris aegypti. et eleuabit

87
manu sua sup flumen in fortitudine sp[iritu] sui & percuciet eum
in septem riuis. ita ut transeant populeum caluati & erit uia r[ati]o fiducie
populo meo. qui relinquetur ab assiris. sicut fuit isrl in die qua
ascendit de terra aegypti. & dices in illa die.

Confitebor tibi d[omi]ne qm iratus es mihi. conuersus es furor tuus. & con
solatus es me. Ecce d[omi]s saluator meus. fiducialiter agam & non
timebo. ^{hec die} Quia fortitudo mea & t[er]ras mea d[omi]s d[omi]s. & factus es mihi in
salute. Hauris uis aquas in gaudio de fontib[us] saluatoris. & dices in
illa die. confitemini d[omi]no. & inuocate nomen eius. Notas facite in popu
lis. ad inuentiones eius. memento te. qm excelsum e[st] nomen eius.

Cantate d[omi]no qm magnifice fecit. ad nuntiate hoc in omni terra.
Gulata & lauda habitatio sion. quia magnus in medio turris isrl.

ORACIO BABYLONIS. QUOD UIDIT ESAIAS FILIUS AMOS.

Sup montem calyosum leuate signum. & exaltate uocem. leuate manum.

& in gradiantur portas duces. ego mandauit scificatis meis. & uo
caui for d[omi]s meos in iherosolima. exultantes in gloria mea. Uox multi
tudinis in montib[us] quasi populorum frequentium. uox sonitus regu
& gentium congregataru[m]; D[omi]s exercituum p[re]cepit milicie bellie uo
mentib[us] de terra p[er] cul[um] a summitate caeli d[omi]s. & uasa furoris eius.
ut disperdat omnem terram. ululate quia p[er] dies d[omi]ni quas uas
tritas ad d[omi]no ueniet. Propt[er] hoc omnes manus dissoluentur. & omne
cor hominis tabescet. & conteretur. Torcones & dolores tenebor
quasi parturiens dolobunt. Unusquisq[ue] ad proximu[m] suu[m] stupe
bit. facies combustae. uultus eorum; Ecce dies d[omi]ni ueniet. cru
ditas & indignatione plenus. & ire furorisq[ue] adponens da terra
insolitudine. & peccatores eius conterendos de ea qm stellae
caeli & splendor earum. non expandent lum[en] suu[m]. & obtine
bit uisus sol in ortu suo. & luna splendet in lumine suo.
& uisitabo sup urbes mala. & contra impios iniquitate earum.

& quiescere faciam. supbia infidelium & arrogantia for quum
humiliabo; Praeciosior erit uir auro & homo mundo obrixi.
sup hoc caelum turbabo. & mouebitur terra de loco suo. Propter
indignationem dñi & exercituum. & propter diem ire furoris eius.
& erit quasi dam mu la fugiens & quasi ouis. & non erit qui congre
gat; Unusquisq; ad populū suū conuertetur. & singuli ad terrā
suā fugient; Omnis qui inuentus fuerit occidetur. & omnis qui
sup uenerit. cades in gladio. Infantes eorum allidentur oculis
eorum diripientur domus eorum & uxores eorum uiolabuntur.
Ecco ego suscitabo sup eos in uada s. qui argentum si que serant. nec au
rum uellent sed sagittas par uolo s. interficient. & lactantib; uer
non misereantur. & sup filios non parcat oculi eorum. & erit
babilon illa gloriosa in regnis inclinata in supbia chaldeorum sicut
sub uocat dñs so domū & gomarram. Non habitabitur usq; in
finem & n̄ fundabitur usq; ad generationem & generationem.
Nec pona ibi tentoria arabs. nec pastores requiescent ibi. Gedi
requiescent ibi bestiae. & replebuntur domus eorum dyu comb;
& habitabunt ibi struiones. & pilosi saltabunt ibi; & respondebunt
ibi ulul; in aedib; eius. & sirenac. in delubris uoluptatis. Prope est
ut ueniat tempus eius & dies eius non elongabuntur. miserebitur
enim dñs iacob. & eligit adhuc de isrl. & requiescere eos faciet super
humerum suam. Adiungetur ad uena ad eos. & ad hereditatem domus iac
cob. & tenebunt eos populi. & adducent eos ad locū suū. & posside
bit eos domus isrl. sup terrā dñi in seruas & ancillas. & erunt capien
tes eos qui se coeperant. & subiciant & actores suos. Ceterum dicit
illa. cū requiem tibi dederit dñs. a labore tuo & a concussionibus.
& a seruitute dyu qua ante seruisisti. sumes partem balaam isrl.
contra regē babilonis & dices. Quomodo cessauit & actores qui
erunt tributum. Contruit dñs baculū impiorum uirgam

dominantium caedentem populos indignatione. plaga insanabili.
 subiciens infurores gentes. persequentem crudeliter. Conquies-
 cit & sicut omnis terra gaudet. & exultavit; ab eis quoque laeta
 est super te. & cedri libani & quoque dor misti non ascendit quis suc-
 cidens nos. Infernus subter conat batus e in occursum aduentus tui.
 suffocabit tibi gigantes omnes principes terrae; Surrexerunt deso-
 lus sui omnes principes nationum uniuersi principes respon-
 derunt. & dicent tibi; & tu uulneratus es sicut nos nostri similis esse te
 uises; Detracta est ad inferos supbia tua. concidit cadauer tuum.
 Subter te sterneretur cinis. & operimentum tuum erunt uermes; Quo-
 modo cecidisti de caelo lucifer. qui mane oriebaris. Corruisti in terra
 qui uulnerabas gentes. Qui dicebas in corde tuo. in caelum conscendam.
 super astra dei scaltabo solum meum. sedabo in montibus testamenta in lateri-
 bus; aquilonis ascendam super altitudinem nubium. similis eris altissimo.
 Verum tamen ad inferum de traheris. in profundum lacu. Quae uiderunt
 ad te inclinantur. teque prospicient. Numquid ista erant. qui con-
 turbauit terram. qui concussit regna qui posuit orbem desertum.
 & urbes eius destruxit; uinctus eius non aperuit carcerem. Omnes
 reges gentium conuenerunt in gloria. ut in domo sua. Tu
 autem pietas es de sepulchro tuo quasi sarps inualis. pollutus.
 & uoluitus cum his qui interfecerunt gladio. & descenderunt
 ad fundamenta lacu quasi cadauer putridum. Non habebis con-
 forium. neque cum eis in sepultura. **¶** Uenim te dixit disperdit
 tu populum occidisti. non uocabitur in aeternum semen pessime-
 rum. **¶** Dixit patre filios eius occisioni. iniquitate patris sui. uniu-
 non confortentur nec hereditabunt terram. neque implebunt
 facies orbis ciuitatum. & confortam super eos dicit dominus exercituum.
 & dabitur laniis nomen & reliquias & germes. & per gemem ardentem.
 & ponam eam in possessionem erion & in paludes aquarum. & scopabo

eam in scopas eris. dicit dñs exercituum; Juravit dñs exercituum dicens.
Si non ut putavi traerit & quomodo mente traxerit sic eueniet
ut conteram asyrium in terra mea & in montib; meis conculem eam.
& aufere arabeis iuga eius & nonnulli ab umero eorum tolletur
hoc consiliu. quod cogitavi super omnem terram & hæc e manus
extenta super uniuersas gentes; Dñs enim exercituum decreuit & quis
poterit infirmare. & manus eius extenta & quis auertere eam.
In anno quomox tuus est rex abaz. factu e onus istud. Ne laceret
philistea omnia qm comminuta e uir zapcussoristai. De ra
dice enim colabry egredietur regulus & sem eius absorben; uoluerit
& pascentur primo gentia pauperum & pauperes. fiducia ut requi
escent; & interire faciam in fame iudice tuam & reliqua tuas
interficiam; Ulula porta. clama ciuitas. prostrata e philistea
omnes; Ab aquilone enim fumus ueniet & nest qui effugit
azmon eius; & quid respondebitur nunciis gentes. quia dñs
fundauit sion & in ipsa sperabunt. pauperes populi eius;

ONUS MOAB;

Quia nocte uastata e ar. moab conticuit. quia nocte uastata e mu
rus. moab conticuit; Ascendit domus & edibon ad excelsa in plan
tiam; supernabo & sup meclaba moab ululabit; In concisio pi
tib; eius colutau. omnes barbari ad eum; In trunus eius. & in cast
sacco. sup tecta eius. & in plateis eius omnes ululatus descendit
in flolum; Clamabit. se bon & eleale. usq; iasa audita e uox eoru
Sup hoc & specta moab ululabunt. anima eius ululabit sibi; cor
meum ad moab clamabit. uectes eius usq; ad segor. uiculam con
ster nante; Per ascensum enim luth. flens ascendet. & in
uia. pondam. clamorem contritionis leuabunt; A que enim
nemini. deser tae erunt. quæ aruit herba. defecit germen
& uir or omnis interit; Secundum magnitudinem operis & iustitiam
eorum

Adiungentes in silicibus ducunt eos. qm̄ circa te clamor. et in u
moab. usq; gallim. ululatus eius. Et usq; ad puteum elum. clamor
eius. quia aquae dibon repletae sunt sanguine. Non enim sup
dibon addidit menta. his qui fugerunt de moab. leonem & reliquias
terrae. Emitte agnum dominatorem terrae. de p̄trae deser
ti ad montem filiae sion. & erit sicut auffsazient. et pulla de mado auo
lanis. Sicut uinc filii moab intranscens uar non. In consilio roze con
clam pone quasi noc te um bram tuam in meridie. Absconde fugier
tes. & uagos neprodas. habitabunt p̄ fugi mei moab. esto latibulum
eorum a facie uostatoris. Fumus est enim puluis consumatus est.
miser. defecit qui concubabat terram. & praeparabitur in mise
ricordia solum. & sedebit super eum in ueritate. in tabernaculo
dauid. Iudicans & querens iudicium. & uelociter reddens quod iustus est.
Audimus sup̄bia moab. sup̄buse ualde. sup̄bia eius & arrogancia
eius. & indignatio eius plusquam fortitudo eius. Idcirco ululabo mo
ab. moab uniuersus ululabit. His qui laesantur sup̄ muro cocci
laxeris. loquimini plagas suas. qm̄ subar bana esse bon deserat.
& lineas ab amad omni gentium exciderunt. Flagella eius usque
ad iazer puenit. errauer in deserto. Propagines eius retic
tae sunt transier mare. Sup̄ hoc plorabo flauiazer uinea
bana. Inebriabo te lacrima moab. esse bon. & elealo. qm̄ sup̄
undam tua. & sup̄ messem tuam. uox calcantium irruit. Lau
fer uis lactia & exultatio decar melo. & in uineis non exultabit
neque iubilabit. Unum in corculari non calcabit qui calcar
conseruat. uoce calcantium abstuli. Sup̄ hoc uenter meus
ad moab quasi cithara sonabit & uiscera mea ad murum cocci
laxeris. & erit cum appa puerit. quod labore uis moab super
excolis suis. In pedibus suran sca sua ut obsecrat. & non ualebit
hoc uerbum quod locutus est dñs ad moab. & tunc. & nunc locu
tus est.

dominus dicens. In tribus annis quasi anni mer cennaru auferetur gloria moab, super omni populo multo. & relinquetur par uis & modicus. nequaquam multus. **ONIS DAMASCUS**
Ecce damascus desinet esse ciuitas. & erit sicut acer uis lapidei in ruina. & derelictae ciuitatis arbor gregibus erunt. & requiescent ibi. & non erit quis ex terra eius. & cessabit adiutorium ab ephraim. & regnum ad damasco. & reliquie syriae sicut gloria filiorum israhel erunt. dicit dominus exercituum. Et erit in die illa & tenuabitur gloria iacob. & pingues carnes eius emarcescent. & erit sicut congrezans in messe quod restiterit. & brachium eius spicas legat. & erit sicut querens spicas in ualle passim. & relinquetur in eo sicut nocentis. & sicut excussio oliuae. duarum aut trium oliuarum in summitate rami. siue quatuor aut quinque in cacuminibus eius fructus eius. dicit dominus deus israhel.
In die illa inclinabitur homo ad factorem suum. & oculus eius ad semetipsum respiciet. & non inclinabitur ad altaria que fecerunt manus eius. & que operati sunt digiti eius. non respiciet uicos & delubra. **I**n die illa erunt ciuitatis fortitudinis eius derelictae. sicut aratra & segites. quae derelictae sunt a facie filiorum israhel. & eris deserta quia oblitus es di saluatoris tui. & fortis adiutoris tui non es recordata. Propter ea plantabis plantationem infidelem. & germen alienum. seminabis in die plantationis tuae labrusca. & mane semen tuum florebit. Ablatae messis hereditatis. & dolebit grauius. **Uae multitudo** populorum multorum. ut multitudo maris sonantis. & tumultus turbarum. sicut sonitus aquarum multarum. sonabunt populi. sicut sonitus aquarum in unda. & ananiam. & increpabit eum. & fugiat percul. & reperietur sicut palus montium a facie uenti. & sicut turbo coram tempestate.

24
In tempore ues pere. & ecce turbatio in matutino & non sub
sistat; Haec est pars sorum qui uastauerunt nos & fors diripi
entia nos; Uae terrae erubescat quae est trans flumina &
hiopie. qui mittat in mari legatos. & in uasis papiri sup aquas.
I & angeli ueloces ad gentem conuulsam & dilaceratam. Ad po
pulum terribile post quem non est alius; Gen^{tem} & peccantem
& expectantem & conculcatam. cuius diripuerit flumina terram
eius; Omnes habitatores orbis qui mori minime in terra. camele
uatum fuerit signum in montib; uidebitis. & clangorem tube auditis.
Quia haec dicit dñs ad me; qui escam & considerabo in loco meo.
sicut meridiana lux clara est. & sicut nubes roris in die mesis.
Ante messem enim totus effloruit & in matura perfectio germi
nabit; & praecedent uirram uisculi eius falcib; & quia & dere
licta fuerint absidentur; & excucientur. & relinquentur si
muldibus montium & bestias terrae. & estate per paua
erunt super eum uolucres. & omnes bestiae terrae. sup illum
hiemabunt; In tempore illo deferatur munus dño exercituum.
A populo diuiso & displacento. A populo terribili post quem
non fuit alius. A gente expectante & conculca
ta. cuius diripuerit flumina terra eius ad locum ne minus
dñi exercituum monte sion; **ONUS AEGYPTI.**

Ecce dñs ascendit super nubem louem. & ingredietur aegy
ptum; & mouebuntur simulacra aegypti a facie eius. &
cor aegypti tabescit in medio eius. & concurrere facia aegy
pti aduersum aegyptium. & pugnantius contra fratrem
suum. & uir contra amicum suum; Cuius aduersum ciuitatem &
regnum aduersum regnum. & dirumpetur sps aegypti in uiscer
ibus eius. & consilium eius praecipitabo; & interrogabunt
simulacra sua & diuinos suos. & phriones & hiamolos; & tracta
aegyptum.

in manu dominorum eradeli. & reges fortis domi habitur
eorum. dicit dñs dñs exercituum; & arescat aqua de mari. & fluvius
adq; siccabitur. & deficient flumina. & attenuabuntur. & siccaban
tur riuus aegypti. Calamus & iuncus marcescit. nudabitur
alues riuus a fontibus. & omnes semences in riuo siccabitur.
arescat añ erit. & merebunt piscatores. & lazebunt omnes
mittentes in flumen hamum. & expandent esse sup faciem
aque marcescent. Confundentur qui operabantur lino plec
tentes & tacentes sub alio. & erunt in riuo eius flacciditas.
omnes qui faciebant lacunas ad capiendos pisces. Stulti prin
cipes taneos. sapientes consilium farao. dederunt consilium insi
piens. Quomodo dicitis faraoni filius sapientium ego filius anti
corum regum. Ubi sunt nunc sapientes tui. adnuncient tibi
indigent quid cogitauerit dñs exercituum sup aegyptum; scuta
facti sunt principes taneos. emarcuerunt principes mem
brorum. deceperunt aegyptum angulum populorum eius; dñs stet
in medio eius spm ueruginis. & errare fecerunt aegyptum in om
ni opere suo. sicut errat ebrius & uomens. & neri aegypto
opus quod faciat. capud & caudam incuruantem & refrenan
tem. In die illa erit aegyptus quasi mulieres. & stupebunt &
timebunt a facie comminationis manus dñi exercituum. quam ipse
mouebit super eam; Et erit terra uada aegypto infestitate.
Omnes qui illius fuerit recordatus. pauebit a facie consilii dñi
exercituum quod ipse cogitauit super eam; In die illa erunt quinque
ciuitates in terra aegypti loquentes lingua chanaan. & iuran
tes p dñm exercituum. ciuitas solis uocabitur una; In die illa
erit altare dñi in medio terrae aegypti. & titulus uoca
bitur terminus dñi. & erit in signum. & in testimonium dño ex
ercituum in terra aegypti. Clamabunt enim ad dñm a facie

tribulantis & mitte eis saluatorem & pugnatores qui libera-
 eos; & cognoscat dñs ab aegypto & cognoscent aegypci
 dñm in die illa. & colent eum in hostiis & munerib; & uocauoue-
 bunt dño & soluent; Et percussit dñs aegypcum plaga & sanabit ea
 & reuertentur ad dñm & placabitur eis & sanabit eos; In die illa
 erit uia de aegypto in assyriam & intrabit assyrius aegypcum
 & aegypci in assyrios & seruient aegypci assyrius; In die illa
 erit isrl terra aegypci & assyrio benedictio in medio terrae
 Cui benedixit dñs in medio terrae exercituum dicens; Benedic-
 tus populus meus aegypci & opus manuum mearum assyrio he-
 reditas faciem meam isrl. In anno quo ingressus est charthan in a-
 zotum cum misisset ea sargon rex assyriorum & pugnasset contra
 azotum & cepisset eam; in tempore illo locutus est dñs in manu isaie
 filii amos dicens; Uade & solue saccum de lumbis tuis & calcia-
 menta tua tolle pedibus tuis & fecit sic uadens nudus & discalciatus
 & dixit dñs; Sicut ambulauit seruus meus isaia nudus & discalcia-
 tus triam annorum signum & portentum erit sup aegypcum
 & super & thopiam sic minabit rex assyriorum captiuitate
 aegypci & transmigracione & thopiae iuuenam & senum nuda
 & discalciata discoperis natis; ignominia aegypci & timebunt
 & confundentur ab & thopia spes sua & ab aegypto gloria sua
 Et dicit habitator insulae thumae in die illa; Haec erit spes nostra
 ad quos confugimus in auxiliu ut liberar' & nos a facie regis assyri-
 orum & quomodo effugire poterimus nos.

OPUS DE SEPTU

Sicut turbini ab africa ueniunt de deserto uenit de terra orribili
 uisio dura nuntiata e. mihi. Qui incredulus e. infideliter agit
 & qui depopulator e. uastat. Ascende a lam obseme me de om-
 nem zemitum eius cesare feci. Propterea repleti sunt lumbi mei
 dolore & angustia parientis possedit me. sicut angus uapientis

Corru cum audire. conturbatus sum cum uiderem. emarcuit cor
meum. tenebre stape fecerunt me. babilon dilecta mea pe si
ta est mihi in speculo. Ponem enim contemplantem in specula
comedentes & bibentes surzite principes arripite clipeum & haec
enim dixit mihi dñs. Uade & pono speculatorem. & quodcumq; uide
rit adnuntia. & uidit curum duorum aequitum. Ascensorem asinus
& ascensorem camelu. & contemplantus est diligenter. multo in
tuitu. & clamauit deo. Sup specula dñi. ego sum stans iugiter
per diem. & sup custodia meam. ego sum stans totis uocab. 7. Ecce
iste uenit. ascensor uir bigae aequitum. & respondit & dixit.
Cecidit. cecidit babilon. & omnia sculpalia deorum eius. conuersa
in terram. tritura mea. & filia areae meae. quae audiu a dño. & ex
citauit dñs isrl. adnuntiaui uob. **ONUS DUCIA**

Adme clamat exseir. custas quid denocet. custas quid denocet.
Dixit custas. Venit mane & nox. si queris querite. conuertimini
ueni te. **ONUS INARA BIA**

In saltu ad uesperam dormi. in semitas dodani. occurrentes scien
te ferre. & quam. qui habitatis terram austricamparub. occurrite
fugientia. a facie enim gladiorum fugerunt. a facie gladii im
nentis. a facie arcus & tenti. a facie grauis proelu. qm haec dicit
dñs ad me. Adhuc in uno anno. quasi in anno mercinarii. & auste
retur omni gloria cedat. & relique numeri sagittariorum
fortium de filiis cedat. & relique numeri. imminuentur.

Dñs enim dñs isrl. locutus est. 7. ONUS UALLIS UISIONIS 27

Quidnam tibi quoq; e. qui ascendisti & uonq; in tecta. clamor & ple
In cubis frequens. ciuitas & cultans. Interfecti tui non in ter feci
gladio. Nec mortui in bello. Cuncta principes tui fugerunt. simi
dure que ligati sunt. Omnes qui in uenti sunt. uini sunt pariter
procul fugerunt. propterea dixi. recedite a me amare flebo.

174
volite incumbere ut consolemini me super uastitatem filii populi
mei; Dies enim interfectionis & conculcationis & flauum dno
do exercituum. in ualle uisionis scrutans murum & magnificus sup
montem; & aelam supsit far & ram currum hominis equit & pa
riolem nudauit clipeus; & erunt electe uales tuae. plene quadri
garam & equites ponent sedes suas in porta & reuelabitur ope
rimentu iuda; & uidebis in die illa armamentarium domus sal
tis & scissuras ciuitatis dauid uidebitis quia multiplicatae sunt
& congregatae aquae piscinae inferioris & domus hierusale
numeratae & destruxistis domus ad munendum murum
& lacu fecistis inter duos muros & aquam piscine ueteris & non
suscepistis ad eum qui fecerat eam; & operiretorem eius de longem
uidistis; & uocauit dñs dñs exercituum in die illa ad flauum & ad plau
etam ad caluitium & ad cingulam sacci; & ecce gaudiu & laetitia
occidere utulas & iugulare arietes. comedere carnes & bibera
uinu; Comedamus & bibamus. cras enim moriemur; & reuela
tas in auribus meis uox dñi exercituum; si dimittetur iniquitas
haec uobis donec moriamini dicit dñs dñs exercituum; Haec dicit dñs
dñs exercituum; Vade ingredere ad eum qui habitat in taberna
culo ad somnam praepositum templi & dicis ad eum; quid tu hie
aut quasi quis hic. Quia excidisti tibi hic sepulcrum excidisti in ex
celso memoria. diligenter impetra tabernaculum tibi; Ecedens
asportare te facies. sicut asportatur gallus gallinatus. & quasi
amictum sic subleuabit te. Coronans coronabit te. tribulatione.
quasi pila mittet te in terra lato & spaciosam; Ibi morieris & ibi
erit currus gloriae & uae. Ignominia domus dñi tua; & expellat
te de statione tua & de ministerio tuo deponam te; & erit in die
illa uocabo seruum meum eliacim filium helciae. & induam illu
tomea tua & cingulo tuo confortabo illu & potestate tua dabo

in manu eius. & erit quasi pater habitantibus hierusalem. & domus
iuda; & dabo claue domus dauid super umerum eius. & aperiet
& non erit qui claudat. & claudet. & non erit qui aperiat. 7
& figa illum paxillum in loco fidei. & erit in solium gloria domus pa-
tris sui. 7 & suspendent super eum omne gloriam domus patris eius.
Uasorum diuersa generis. omne uas paruulum uasificratorem
usque ad omne uas musicorum. In die illa dicit dominus exercituum. au-
feretur paxillus qui fixus fuerat in loco fidei. & frangeur
& cades. & peribit quod pependerit in eo quia dominus locutus est.
Ululate nauis maris. quia uas statae domus. **LOQVVS TYRVS**
unde uenire consueuerat de terra caelium reuelatum est. Tace-
as qui habitatis in insula. negociatio sidonis. Trans fretantes
mare repleuerunt te in aquis multas. sementi mli. messis fluminis
fruges eius. & facta est negociatio gentium; & exubescit sidon
atque enim mare. fortitudo maris dicens. Non parturui & non
peperi. & non enutriui iuuenes. nec ad incrementum produxi uir-
gines; Cum auditum fecerit in aegypto dolebunt. cum audierint
de tyro; Transite maria; ululate qui habitatis in insula; Num
quid non haec uestra est quae gloriabatur adiebus pristinis in an-
tiquitate sua. ducent eam pedes sui longe ad peregrinandum.
Quis cogitauit hoc super tyrum quondam coronatam. Cuius negotia-
tores principes. institutores eius in clivis terrae; Dominus exerci-
tuum cogitauit hoc. ut destraheret superbia omnis gloriae. & adig-
no nomina deduceret. & uniuersos in clivis terrae; Trans terra-
tuam quasi flumen. filia maris. non est ultra tibi cingulum manum
sua extendit super mare. conturbauit regna; Dominus mandauit
aduersum canaan. ut contereret fortis eius & dixit;
Non adicies ultra ut glorieris. calumnia sustinent. uirgo filia
sidonis; In chechim consurgens trans freta. ibi quoque nescit

requiescib; Ecce terra chaldeorum talis populus n̄ fuit
Assur fundauit eam. in captiuitatem transdixerunt in bustos
eius. suffoderunt domus eius. posuerunt eam in ruinā. Ululati
uauit maris. quia ad eam stata est foratudo uestra. & erit in
die illa in obliuione eris. O terre. septuaginta annis. sicut dies
regis unius. Post septuaginta autem annos. erit terra quasi
canticum meretricis. Sume citharam. circum ciuitate mere
tricis obliuione tradita. Bene cane. frequenta canticum ut
memoriatus sit. & erit post septuaginta annos uisitabit
dn̄s terram. & reducet eā ad mercedes suas. & rursum for
nicabitur cum uniuersis regnis terrae. super faciem terrae. & erunt
negotia eius & mercedes eius sanctificatae dno. Non condentur
neq; reponentur. quia his qui habitauerint coram dno. erit nego
tatio eius. ut manducent in saturitate. & uestiantur usque ad uis
tate. Ecce dn̄s dissipabit terram & nudabit eā. & affliget faciem
eius & disperget habitatores eius. Et erit sicut populus sic sacer
dos. & sicut seruus sic dn̄s eius. sicut ancilla. sic domina eius. sicut
emens. sic ille qui uendit. sicut fenerator. sic is qui mutuum acci
pit. Sicut qui reperit. sic qui debet. dissipatio ne dissipabitur
terra. & direptione depraedabitur. Dn̄s enim locutus est. ue
rum hoc. luxit & defluxit terra & infirmata est. defluxit
orbis infirmatae. altitudo populiterrae. & terra inter
fectae. ab habitatorib; suis. quia transgressi sunt leges. mu
tauerunt. dissipauerunt foedus sempiternum. Propter hoc
maledictio uorabit terrā. & peccabunt habitatores eius.
Ideoq; insument cultores eius. & relinquentur homines pau
ci. Luxit uindicta infirmatae uis. ingemuerunt om̄i
quia labantur corde. Cessauit gaudium tympanorum. qui
euit sonitus lauantium. contucuit dulcedo citharae. Cū cantico

non bibent unum. amara erit potio bibentibus; illa; Accrta
ciuitas uanitas. clausa e omnis domus. nullo introeunte; Cla
mor erit super uisum implacit; deserta e omnis laetitia. gran
latu e quod uisum terrae; Relicta est in urbe solitudo. & ual
m. as opprimo & portas. quia haec erant in medio populorum
quo modo si pauce oliuae que remanserunt excutiantur ex olea
& racemicu fuerit finita uindemia; In uolubunt uocem
suam adq; laudabunt cum glorificatus fuerit dñs in iument
demari; Propt hoc in doctrinis glorificatus dñm in insulis
maris. mo nre dñi di isrl. A finib; terrae laudes audiuimus.
gloriam iusta; & dixi; secretum meum mihi. secretum meum mihi
Uae mihi praeuaricantes praeuaricati sunt. & praeuaricati
one transgressorum praeuaricati sunt. formido & foueae
& laqueus super te. qui habitator es terrae; & erit qui fugerit
auoce formidinis. cades in foueam. & quis se explicuerit de fo
uea tenebitur laqueo. Quia cetera te de excelsis aperta sunt.
& concutentur fundamenta terrae; Confractioe confringe
tur terra. Conuulsione conteretur terra. commotione commo
uebitur terra. Agitatione agitantur terra sicut ebrius
& auferetur sicut tabernaculum unius noctis; & grauiabit eam
iniquitas sua. & corruet. & non adiciet ut resurgat; & erit in die
illa. uisitabit dñs sup milicia caeli in excelsis. & sup reges terrae
qui sunt sup terra. & congregabuntur in congregationem
unius fascis in lacum. & cludentur ibi in carcerem. & post
multos dies uisitabuntur. & erubescet luna & confundetur
sol. cum regnauerit dñs exercituum in monte sion. & hierusalem
& in conspectu senum suorum fuerit glorificatus; Dñe dñs meus
estu exaltabote. confitebor nomini tuo. qm fecisti mirabilia
cogitationes antiquas fideles amari; Qui a posuisti ciuitate

in tunc mul. in iur. bem. for. tem. in ruina. domum. alieno. r. un. it.
 non sit. ciuitas. & in sempiternum non edificetur. Sup hoc lau.
 dabit. te. populus. for. as. ciuitas. gentium. robustarum. timebit. te.
 Quia. factus. es. for. tudo. pauperi. for. tudo. egeno. in tribulatio.
 nes. tua. spes. atur. bine. umbraculum. ab. estu. spes. enim. robust.
 torum. quasi. turbo. in. pellens. par. & tem. Sicut. estu. in. sta.
 tum. cum. alieno. ru. humiliabis. & quasi. calore. sub. nube. tor.
 rente. p. pagine. for. tum. marcescere. facies. & facies. dñs. ex.
 er. citium. omni. b. populis. in. monte. hoc. Conuiuui. pingui. con.
 uiui. unde. me. conuiuui. pinguium. medollatorum. unde.
 me. defecato. & praecepit. ab. in. monte. isto. faciem. uincu.
 li. conligati. super. omnes. populos. & telam. qua. or. ditus. est.
 sup. uniuersas. nationes. praecepit. ab. in. morte. in. sempiternu.
 Et. auferat. dñs. ds. lacrima. ab. omni. facie. & opprobriu. populi.
 sui. auferat. de. uniuersa. terra. quia. dñs. locutus. e. & dice. in.
 die. illa. Ecce. dñs. noster. iste. expectauimus. eum. & saluabit.
 nos. Iste. dñs. sustinimus. ea. exultabimus. & laetabimur.
 in. salutare. eius. quia. requiescit. manus. dñi. in. monte. isto.
 & erit. turabitur. moab. sub. eo. sicut. teruntur. paleae. in.
 plastro. & extendet. manus. suas. sub. eo. sicut. extendit. na.
 tans. ad. natandu. & humiliabit. gloriam. eius. cum. ad. lisione.
 manu. eius. & munimenta. sublimiu. muroru. tuorum. con.
 cident. & humiliabuntur. & de. trahentur. in. terram. usq.
 ad. puluerem. In. die. illa. cantabitur. canticu. istud. in. terra. iuda.
 Urbis. for. tui. dñs. noster. ^{saluator} ponetur. in. ea. murus.
 & ante. mure. Aperite. portas. & ingredietur. gens.
 iusta. custodiens. ueritatem. Vel. ^{or} ser. r. ab. it. seruabis. pace.
 pace. in. qua. in. te. sperauimus. Speras. in. dño. in. saeculis.
 a. eter. in. dño. do. for. a. in. per. po. uum. Quia. in. cur. uauit.

habitantes in excelsis. ciuitatem sublimem humiliabit.
humiliabit eam usque ad terram. & detrahet eam usque ad pul-
uerem; Conculcauit eam pes pedes pauperis. grossus egeno-
rum; semitatus rectae. & rectus callus iustus ad ambulandum.
In semita iudiciorum tuorum domine sustinui me te. Nomen
tuum & memoriale tuum in desiderio animae; Anima mea
desiderauit te in nocte. sed & spiritu meo in precordis meis.
de mane uigilabo ad te; Cum feceris iudicia tua in terra
iusticia discant habitatores orbis; miser eamus impii &
non discant iusticia in terra scorum inique gessit & non
uidebit gloria domini; Domine exaltetur manus tua & non ui-
deant uideant & confundantur zelantes populi; & ignis
hostes tuos deuoret; Domine dabis pacem nobis. omnia enim opera
nostra operatus es nobis; Domine deus noster. possederunt nos
domini absque te. tantum in te recordemur nomini tui; mori-
entes non uiuant gigantes non resurgant; Propterea
uiscerasti & contriurasti eos & perdidisti omnem memo-
ria eorum. Indulisti genti domine indulisti genti. Num-
quid glorificatus es. & longasti omnes terminos terrae.
Domine in angustia requisierunt te. in tribulatione murmurasti.
doctrina tua. Sicut quae concepit. cum ad propinquauerit
ad partum dolens clamat in doloribus suis. sic factum est
a facie tua domine; Concepimus. & quasi parauerimus & pe-
perimus. spiritum salutis non fecimus in terra. Ideo non ce-
ciderunt habitatores terre; Vuent mortui interfecti
mei resurgent; Expergiscimini & laudate. qui habitatis
in puluere. quia ros lucis ros tuus. & terram gigantum
detrahet in ruina; Uade populus meus. intra in cubiculatum
claudere ostia tua super te. Abscondere modicum ad momentum.

89
doneo per transeat indignatio; Ecce enim dñs egredietur de loco
suo: ut uisite & iniquitatem habitatores terrae contra eum;
Et reuelabit terra sanguinem suum & non periet ultra inter fecos
suos; In die illa uisitabit dñs in gladio suo duro & grandi & forti
super leuchan serpentem uectem & super leuiathan serpen
tem tortuosum & occidat eos qui in mari est. In die illa
uinea mericabit ei. Ego dñs qui seruo eam; Repente pro
pinnabo ei. Ne forte uisiteur contra eam. Nocte & die seruabo
eam: indignatio ñ est mihi. Quis dabit me spinam & uepre
impelio & graduar super eam succendā eam pariter; An po
tius tenebit fortitudinem meam faciat pacem mihi: pacem
faciat mihi; Qui ingreduntur impetu ad iacob. florebunt &
germinabit isrl & implebunt faciem orbis semine; Num
quid iuxta plagam percussentur sep culus sit eum. aut sicut oc
cidit interfectus eius stoccisuse. In mensura contra men
suram. cum abiecta fuerit iudicabit eam. Meditata est
in spū suo durus p diem aestus. Idcirco sup hoc dimittelur
iniquitas domus iacob. & iste hominis fructus: ut auferatur
peccatū eius. cum posuerit omnes lapides altaris. sicut lapides
cineris allisos. Non stabunt luci & delubra. ciuitas enim mu
nita desolata erit; speciosa relinquetur & dimittelur quasi
desertum. Ibi pascatur uiculus. & ibi accubabit & consumet
summitates eius; In siccitate uessis illius conterentur. muli
eres uementes & docentes eam; Non est enim populus sapiens.
propterea non miserebitur eius qui fecit eum. & qui forma
uit eam non parcat ei; & erit in die illa percussio dñs ab
alveo fluminis usq; ad torrentem aegypti & uos congre
gabimini unus & unus filii isrl; & erit in die illa clange
tur in tuba magna & uenient q̄ perditia fuerant de terra

assiriorum & qui eiecerant de terra aegypti & adorabunt
in montes sicut in iherusalem. 7. Tunc corona superbie ebrius & phrysi
& flori decidenti gloria exultationis eius. quierant in uer
tice uallis pinguis sime errantes auino; Ecce ualidus & fortis
dñs sicut impetus grandinis turbo constringens. sicut impetus
aquarum multarum inundantium. & emissarum super terram
spaciosam. Pedibus conculcabitur corona superbiae ebriorum
effraim. & erit flos decidens gloria exultationis eius.
Quiescit super uerticem uallis pinguium. quasi temporaneum
ante maturitatem autumnum. 7. Quodcum aspexerit uidens.
statim ut manu tenuerit. deuorabit illud. 7. In die illa erit
dñs exercituum corona gloriae. & sericum exultationis
residuum populisui. & sps iudicis sedentis super iudicium.
& fortitudo reuertentibus; de bello ad portum; Verum hi
quoque per uino nescierunt & per ebrietate errauerunt.
Sacerdos & propheta nescierunt per ebrietate. absorpsi
auino. errauerunt in ebrietate nescierunt uidentem. igno
rauerunt iudicium; Omnis enim mensis repleta sunt
uomitibus sordibus. ita non est ultimus locus; quem docebit
scientiam. & quem intellegere facies auditum. ab lacte
tufalacte. apulsus ab uberibus; quia manda remanda
manda remanda ^{expecta} remanda remanda remanda
modicum ibi modicum ibi. In loquella enim labii & lin
gua alterius loquetur ad populum istum. Cui dixit haec
Requies ^{ce} reficite lassum. & hoc est meum refrigerium. & noluerunt
audire; & erit eis uerbum dñi manda remanda man
da remanda ^{expecta} remanda remanda remanda modicum
ibi modicum ibi. Ut cadant & cadant & rorsum
& conterantur & inlaqueentur. & capiantur. 7. 7.

Propter hoc audite uerbum dñi uirginulosos. quid dominam
 in super populū meum. quē in hierusalē. dixistis enim.
Percussimus foedus cum morte & cū inferno fecimus pac
 tum. flagellum inundans cū transierit nūemus super
 nos. quia posuimus mendacium spem nostram. & mendacio
 protecti sumus. Ideo haec dicit dñs dñs. Ecce ego mitram
 in fundamentis sion lapidem. lapidē p̄batum angulārē.
 p̄ otiosum in fundamento fundatum. qui crederit idon
 turbetur. & p̄nā iudiciū in pondere & iusticiā in men
 sura. Et subuertat & grandis spem mendaciu. & p̄tectionē
 aque mundabunt. & delebitur foedus uestrum cū mor
 te & pactū uestrum cū inferno non stabit. Flagellū
 inundans cū transierit. erit ei in conculcatio nē. quando
 cumq; pertransierit. tolla uos. qm̄ mane diluculo p̄transi
 bit in die & in nocte. & tantū modo sola uox eius in intellectu
 dabitur auditui. Co angustatum ē enim fratum. ita ualē
 decidat & palliū breue. utrumq; operire non potest.
Sicut enim in monte diuisionum. stabit dñs. sic in ualle
 quae ē in gabao irasceat. & faciat opus suum. alienū
 opus eius. ut operetur opus suū peregrinū ē opus eius
 ab eo. & nunc nolite in ludere. ne forte constringantur
 uincula uestra. Consummatione enim & adbrūatione.
 audiua dño dō exercituum. super uniuersam terram.
Aurib; percipite. & audite uocē meā. ad tendite & audite
 eloquiū meū. Numquid tota die arabit arans ut ferat
 p̄scindat & saris & hamū suam. non ne cum adaequauerit
 faciē meū fert & gic. & crinum spargit & ponit tri
 acum per ordine. & ordeum & milium & uitam in sinib;
 suis. & p̄udis eū iudicio dñs suus docebit illum. Non enim.

inferis iri curabitur ꝑꝑ. Nec rota plaustrum sup er minū
circueat. sed in uirga & euicetur ꝑꝑ. & cum in baculo.
panis autem comminuetur. uerum non in perpeuum tritu
ranspicietur illum. neque uocabit eum rota plaustrum. nec
in uigulis suis comminuet eum. & hoc ad nō dō & exercituum & uic.
ut mirabile faceret consilium & magnificaret iustitiam. Uae
aribel. aribel ciuitas quae & pugnauit dō. additus ^{est} annus
adamum. sollempnitatis a uolucrae sunt. & circum uallabo
aribel & erit tristis & merens. & erit tibi quasi aribel.
& circum dabo quasi speram in circuitu tuo. & iaciam contrate
ae gerem. & munimenta ponam in obsidionem tuam.
& humiliaberis. & terra loqueris. & de humo audietur
eloquium tuum. & erit quasi ꝑꝑ. thonis de terra uox tua. &
de humo de eloquium tuum musicabit. & erit sicut puluis tenuis.
multitudo uentilantū te. & sicut fauilla pertransiens mul
tudo eorum qui contrate praualuer. erit que repente
confestim. ad nō & exercituum uisitabitur in tonitruo & com
mouione terrae. & uoce magna turbinis & tempestatis.
& flammae ignis deuorant. & erit sicut somnium uisionis
nocturnae. multitudo omnium gentium quae dimicauerunt
contra aribel. & omnes qui militauerunt & obsederunt.
& praualuerunt aduersus eam. & sicut somnium esurientem
& comedit. cum autē fuerit & pergesit uacuae anima eius.
& sicut somnium sciens & bibit. & postquā fuerit & ꝑꝑ.
factus lassus adhuc sit. & anima eius uacua est. Sicut
multitudo omnium gentium. quae dimicauerunt contra mon
tem sion. Obstupescite & admiramini. fluctuate &
uacillate. inebriamini & n̄ auino. mouemini & non ebrie
tate. qm̄ miscuit uob dñs spm̄ soporis. Claudite oculos.

91
uestros prophetas & principes uestros qui uident uisio-
nis operis. & erit uobis uisio omnium sicut uerba libri signati.
Quaecum dederint scientia litteras dicent, lege legetur & res-
pondebit. Non possum signatus est enim & dabitur liber nesci-
entia litteras dicatur que ei. Lege & respondebit. Nescio lit-
teras & dixit dominus eo quod adpropinquat populus iste cor-
pore suo & labiis suis glorificat me. Cor autem eius longe est a me.
& timuerunt mandata hominum & doctrinas. Ideo ecce
ego addam ut admirationem faciam populo huic miraculo gran-
di & stupendo. Peribit enim sapientia a sapientibus eius
& intellectus prudentium eius abscondetur. Uae qui profun-
di estis corde: ut ad domino abscondatis consilium quorum sunt in te-
nebris operare & dicunt. Quis uideat nos & quis nouit nos per-
uersa est haec uestra cogitatio. Quasi silutium contra figulum
cogit & dicat opus factoris sui non fecistime. & figmentum
dicat fictoris sui non intellegis. Nonne adhuc in modico
& in breui conuertetur libanus in cher mel & cher mel in
solum reputabitur & audient in die illa surdi uerba libri
& de tenebris & caligine oculi caecorum uidebunt & ad-
dent mites in domino laetitia & pauperes homines in conspectu
deultabunt. Quoniam defecit qui praeualebat consumatus est
in lusor & succisunt omnes qui uigilabant super iniquitate
Quia peccare faciebant homines in uerbo & arguentem in por-
ta subplantabant & declinauerunt frustra a iusto. Propter
hoc haec dicit dominus ad domum iacob qui rediit abraam. Non
modo confundetur iacob. Nec modo uultus eius erubescet.
Sed cum uiderit filios suos opera manuum mearum in medio
suis sanctificantes nomen meum & sanctificabunt seminem iacob
& dominus ipse praedicabunt & scient errantes spiritu intellectum.

& musicatores dicent legem; Uae filii desertores dicit dñs.
ut faceritis consilium & non ex me. & ordi remum telam &
non per spm meum. ut adder & is peccatum sup peccatum.
Qui ambulatis ut descendatis in aegyptum & os meum non inter
rogastis. sperantes auxilium in fortitudine faraonis & habentes
fiduciam in umbra aegypti; & erit uobis fortitudo faraonis in
confusionem & fiducia umbrae aegypti in ignominiam; Erant enim in
cham principes tui & nunci tui usque ad canes puenierunt; Omnes
confusi sunt super populo qui eis prodesse non potuit. Non fuit in
auxilium & in aliquam utilitatem sed in confusionem & obprobrium. 7

OPUS IUMENTORUM AUSTRI;

In terra tribulationes & angustiae lae aena & leo & ex
eis uipera & regulus uolans. Portantes super umeras
iumentorum diuitias suas & super gibbum camelorum
thesauros suos ad populum qui eis prodesse non poterit;
Aegyptus enim frustra & uane auxiliabitur; Ideo clama
uis super hoc superbia tantum est quiesce; Nunc ingressus es
super buxum & in libro diligenter & auxillud & erit
in die nouissimo in testimonium usque in aeternam; Populus
enim ad iracundiam prouocans est & filii mendaces; filii
nolentes audire legem dei; Qui dicunt uidentibus; nolite uidere
& aspicientibus; nolite aspiciere nobis eaque recta sunt; 7
Loquimini nobis placencia uide & nobis errores; Auerte
a me uiam declinate a me semitam. cessa a facie nostra scis
Propterea haec dicit dñs dñs. scis isrl; Pro eo quod disprobastis
uerbum hoc & sperastis in calumnia & in tumultu & in
mixi estis super eo. Propterea erit uobis iniquitas haec sicut
interruptio caedens in. & requisita in muro excelsis; In subito

dum non speratur ueni & contritio eius & cum minuetur
 sicut conteritur lazarena figuli contritione per ualida
 & non inueniatur de fragmentis eius testis in qua portatur
 igniculus de incendio aut auriatum parum aquae de fo
 uea; quia haec dicit dñs dñs isrl. Si reuer tamini & qui
 escatis salueritis; In silentio & in spe erit fortitudo
 uestra & nolueris & dixistis; Nequaquam sed ad aequos
 fugiemus; Ideo fugietis; & super ueloces ascendemus ideo
 uelociores erunt qui persequentur uos; mille homines
 a facie terrores unius & a facie terroris quinque fugietis
 donec relinquamus quasimalus nauis nauis in ueracem mon
 tis & quasi signum super collem; Propterea expectat dñs
 ut misereatur uestri & ideo exaltabitur parcens uob
 quia dñs iudex dñs beati omnes qui expectant eum; Popu
 lus enim non habitabit hierusalem & plorans nequaquam
 plorabis miserans miserebitur tui; Ad uocem clamoris
 tui statim ut audierit respondebit tibi; & dabit tibi dñs
 panem artem & aqua breuē & n̄ faciet uolare te ultra
 doctorem tuum; & erunt oculi tui uidentes praecceptorem
 tuum & aures tuae audient uerbum post tergum monentis
 Haec uia ambulate in ea neq; ad dextram neq; ad sinistram
 & contaminabis lamminas scultaliū argentu & uesti
 mentum conflatis auritu & disperges ea sicut in mun
 ditia menstruate egerere diceser; Et dabitur pluuia
 seminitio ubi cum q; seminaueris in terra & pangs fru
 gum terrae erit uberrimus & pinguis; Pasceur in pos
 sessione tua in die illa agnos spatiose & auritu & pulli
 asinorum qui operantur terrā conmixtum mizma come
 dent sicut in araea ut uentilatum ē & erunt super omne

montem & celsum & super omnē collē eleuatū riuu cur-
rentium aquarum. In die interfectionis multorum cecide-
runt turre; & erit lux lunae sicut lux solis. & lux solis
erit septemplex sicut lux septem dierum; In die qua al-
ligauerit dñs uulnus populi sui. & percussuram plagae
eius sanauerit; Ecce nomen dñi uenit de ^{2m} ben quō; ardens
furor eius. & grauis ad portandum; Labia eius repleta sūt
indignatione. & lingua eius quasi ignis deuorans; Sp̄s eius
uelut torrens inundans usq; ad medium collis ad p̄dendas
gentes in nihilum. & frenū erroris q̄derat in maxillis
populorum; Canticū erit uob sicut uox sanctificatio sol-
lemnitatis. & laetitia cordis sicut qui p̄git cū tabia ut inq̄
in monte dñi ad fortē isrl̄; & auditū faciat dñs gloriā
uocis suae & terrorem brachii sui ostendit in comminatione
furoris. & flāma ignis deuorans; Allidet̄ in turbine & in
lapide grandinis. A uoce enim dñi pauebit assur uirga
p̄cussus; & erit transitus uirge fundatus. quā requiescere
faciat dñs sup eum in citharis & in tympanis & in bellis
p̄decipuis & pugnabit eos; P̄p̄reparata ē enim ab her-
thof & h̄. aēzē p̄reparata p̄funda & dilatata; Nutri-
menta eius ignis & ligna multa; flatus dñi sicut torrens sul-
phuris succendens eam; Uae quidiscendunt in aēgyptum
ad auxiliū in aequis sperantes. & habentes fiduciam super
quadrigis quia multae sunt. & sup aequas; quia p̄reualdi-
tūnis. & non sunt confisi sup sēm isrl̄. & dñm non requisier-
Ipsē autem sapiens adduxit malum. & uerba sua non abstulit;
& consurgit & contra domū pessimorū. & contra auxiliū
operantiū iniquitatem; Aēgyptus homo & non dñs. & aequi
eorum caro. & non sp̄s; & dñs inclinabit manū suā & corrūa-

93
auxiliator & cadit cui praestatur auxilium: simulq; om-
nes consumentur; Quia haec dicit dñs ad me; quomodo strugiat
leo & extulit leonis sup praedam suam: cū occurrerit ei multa-
tudo pastorum auoce eorum non formidabit. & amulitudine
eorum non pauebit: sicut discendit cñs exercituum ut p̄elictur
sup montem sion & sup collem eius; sicut aues uolantes sic p̄
tege dñs exercituum hierusalem. Protegens & liberans.
transiens & saluans; Converter animi: sicut in p̄fundum: pece-
ditur filii israhel; Indie enim illa abiecit & uiridola argenti
sui & idola auri sui quae fecerunt uobis manus uestrae.
in peccatum. & cades assur in gladio non uiri: & gladius
non hominis uoxebit eum; & fugiet n̄a facie gladii: & iu-
uenes eius ut agales erunt. Et foratudo eius a terrore tran-
sibit. & pauebunt fugientes principes eius; Dixit dñs cuius
ignis est in sion & caminus eius in hierusalem; ecce iniusta
ta regnabit rex & principes in iudicio praeeerunt; & erit
uir sicut qui absconditur a uento & celat se tempestate;
Sicut riuus aquarum in siccitate & umbra p̄rae p̄minentis
in terra deserta; Non caligabunt oculi uidentium &
aures audientium diligenter auscultabunt & cor stultorum
intellegat scientiam & lingua balborum uelociter loquetur
& plane; Non uocabitur ultra is qui insipiens est princeps
neq; fraudulentus appellabitur maior. Stultus enim
fatua loquetur & cor eius facit iniquitatem ut p̄ficiat
simulatione & loquatur ad dñm fraudulenter & uacue
faciat anima esurientis & pocum scientis auferat; Frau-
dulenti uasa pessima sunt; Ipse enim cogitationes con-
cinat ad perdendos mites in sermone mendacii
cū loquetur & ut paup iudicium. Princeps uero ea q; digna s̄t.

principi cohabitabit. & ipse super duces stabit. mulieres opu-
lente surgite. & audite uocem meam: filiae confidentes:
precipite auribus eloquium meum; post dies enim & annum.
& uos conturbabimini confidentes: consummatae enim uin-
demia: collectio ultio non ueniet. & obstupescite opulente:
conturbabimini confidentes. & uerte uos & confundimini.
Accingite lumbos uos super ubera: plangite super regione
desiderabilem super uinea feralem; super humum populimej
spinam & uestra ascendunt: quanto magis super omnes do-
mas gaudium ciuitatis & cultant. Domus enim dimissae.
multitudo urbis relictae. tenebrae & palpato factae
sunt super speluncas usque; mater enim & gaudium in agro
rurum pascua gregum donec effundatur super nos spiritus de excel-
so. & erit desertum incher mel. & cher mel in saltum
reputabitur. & habitabit in solitudine iudicium. & ius-
ticia incher mel sedebit; & erit opus iustitiae pax.
& cultus iustitiae silentium. & securitas usque; in semper
num; & sedebit populus meus in pulcritudine pacis.
& in tabernaculis fiduciae. & in requie opulenta; gran-
do autem in descensione salutis. & humilitate humiliabitur
ciuitas. Beati qui seminatis super omnes aquas. imittentes
pedem bouis & asini; Vae qui prope daris nonne & ipse sper-
neris. cum consummaueris de praedatione. de praedatione.
Cum a gazas deseris contemneris contemneris. Donec
misereris nostri. & expectauimus. esto brachium nostrum
in mane. & salus nostra in tempore tribulationis; & uoce
angeli fugerunt populi ab exaltatione tua disperse-
gentes; & congregabuntur spolia uestra. sicut colligi-
tur brucis. uelut cum fossae plene fuerint de uo.

94
Magnificatus est dominus quoniam habitabit in excelsis. implebit sion
iudicio & iusticia. & erit fides in temporibus tuis. diuitiae
salutis sapientia & scientia. timor domini ipse thesaurus eius.
Ecce uidentes clamabunt foris. angeli pacis amare flebunt.
Dissipatae sunt uiae. cessauit transiens per semitam. inri-
tum factum est pactum. proiecit ciuitates. non reputauit
homines. luxit & elanguit terra. confusus est libanus
& obsorduit. & factus est saron sicut desertum. & concussa est
basan. & carmelus. Nunc consurgam dicit dominus. nunc exal-
tabor. nunc subleuabor. concipiam ardorem. pariauis
supulam. spiritus uest ut ignis uorabit uos. & erunt populi
quasi de incendio cinis. spinae congregatae igne combussen-
tur. Audite qui longe estis quae fecerim. & agnoscite uici-
ni fortitudinem meam. conterriti sunt in sion peccatores.
possedit tremor hypocritas. Quis poterit habitare deo
uiscum igne deuorante. quis habitabit & uobiscum ardo-
ribus sempiternis. qui ambulat in iusticia & loquitur ueri-
tatem. qui picit auaricia & calumnia. & excutit manus
suas ab omni munere. qui operatur auribus suis ne audiat
sanguinem. & cludit oculos suos ne uideat malum. Item
in excelsis habitabit. munimenta saxorum in sublimitate eius.
Panis ei datus est. aquae eius fideles sunt. Regem indecore
suo uidebunt oculi eius. cernit terram de longe. eorum
meditabitur timorem. Ubi est litteratus. ubi uerba legis
ponderans. ubi doctor paruulorum. Populum in pru-
dentem non uidebis populum a laetis moris. Itaque non pos-
sis intellegere dissertata domine linguae eius. in quo nulla
est sapientia. respice sion ciuitatem sollemnitatis nostrae.
oculi tui uidebunt hierusalem. habitationem opulentam.

taber naculum quod nequaquam transferri poterit. Neque
auferentur clauis in sempiternum. & omnes funiculi
eius non rumpentur. quia solum modo ubi magnificus dominus
noster. locus flauior & riuulatus & patentes. Non
transibit pedum nauis remigum. neque trigeris magna
transgredietur eum. Dominus enim iudex noster. dominus
legifer noster. dominus rex noster. ipse saluabit nos. Ligatae
funiculi tui sed non praeualebunt. sicut malus tuus
ut dilatare signum non quaeas. Tunc uidentur spolia
praeceparum multarum. claudi diripient popinam. Nec
dicit uicinas elangui. Populus qui habitat mea. auferetur
ab eo iniquitas. Accedite gentes & audite & popu-
li attendite. Radiat terra & plenitudo eius. orbis
& omne germen eius. Quia indignatio domini super omnes gen-
tes & furor super uniuersam militiam eorum. Interfecit
eos & dedit eos in occasionem. Interfecti eorum praecedentur
& decadaueribus eorum ascendit furor. Tabescunt montes
sanguine eorum & tabescunt omnes militiae caelorum.
& complicabuntur sicut libra caeli. & omnis militia eorum
defluet sicut defluit folium de uinea & deficiet. quoniam inebri-
atus est in caelo gladius meus. ecce supradictum meam descendit.
& super populum interfectionis meae ad iudicium. Gladius
domini replatus est sanguine. in cretissatus est adipe. de sanguine
agnorum & hircorum. & de sanguine medullatorum
arietum. Vicima enim domini in bos iure. & interfectio magna
in terra edom. & descendent unicornis cum eis. & tauro-
cum potentibus. Inebriabitur terra eorum sanguine.
& humus eorum adipe pinguium. Quia dies ultionis domini.
annus retributionis iudicium. & conuertentur torrentes

eius in picem & humus eius in sulphur & erit terra eius
 in picem ardente nocte & die. non exanguetur in sem
 piternum & ascendet fumus eius a generatione in gene
 rationem desolabitur in secula saeculorum & non erit
 transiens per eam & possidebunt illam onocrotalus &
 irucius & ibis & coruus habitabunt in ea & extendetur
 super eam mensura ut redigatur ad nihilum & ppendi
 culum in desolationem; Nobiles eius in erunt tibi: regē
 potius inuocabunt & omnes principes eius erunt in
 nihilum; & orientur in domib; eius spinac & urticae
 & palurus in munitionib; eius & erit cubile draconū
 & pascua struccionum & occurrent demonia onocen
 tauris & pilosus clamabit alter ad alterum; Ibi cuba
 bit lamma & inuenit sibi requiem & ibi habuit foueam
 aritius & enuerunt caculos & circum fodit & fouit in
 umbra eius; Illae congregatae sunt milui alter ad al
 terum; Requirit te diligenter in libro dñi & legitur
 unum & eis non defuit; alter alterum non quesit
 quia quod ex ore meo pcedit ille mandauit ille sp̄s eius
 ipse congregauit ea & ipse misit eis sortem & manus eius
 diuisit ea in illis in mensura; Usq; in aeternū possidebunt
 eam in generatione & generatione habitabunt in ea;
 Haec habitur deserta & inuisa & exultabit solitudo & flo
 rebit quasi lilium; germinans germinabit & exulta
 bit laeta abunda & laudans; gloria libani data ē ei decor
 carmeli & saron; Ipsi uidebunt gloria dñi & decorem
 dī nostri; Confortate manus desolatas & genua debi
 lia roborate; Dicite pusillanimes confortamini
 & nolite timere; ecce dī uester ultionem adducet

retribuat tibi. disperserunt & saluabit vos. Tunc aperien-
tur oculi caecorum & aures surdorum patebunt. Tunc
sicut ^{sicut} salua erit cum ceruus claudus & aperta erit lingua mutorum,
quia scisse sunt in deserto aquae & torrentes in soli-
tudine. & que erant arida in stagnum & sciens in fon-
tes aquarum. Incubilib; in quib; prius dracones habita-
bant. orietur uiror calami & tunc & erit ibi semita
& uia & uia scia uocabitur. Non transibit per ea polluta
tus & haec erit nobis directa uia. Itaut stulti non er-
rent per ea non erit ibi leo & malabestia non ascendit
per eam nec inuenietur ibi & ambulabunt qui libe-
ritati fuerant & redempti a dno. conuertentur & uenient
in sion cum laude & laetitia sempiterna sup capita
eorum. gaudiu & laetiam obtinebunt. & fugiet dolor
& gemitus. Et factu e in quarto decimo anno regis
ezechie. ascendit sennacherib rex assiriorum sup omnes
ciuitates iuda munitas & coepit eas. & misit rex assiri-
orum rabsechen delachis in hierusalem ad regem
ezechiam in manu graui & stetit in aquae ductu piscine
superioris in uia ^{agri} fullonis. & egressus e ad eum eliacim
filius chelchis qui erat sup domum & somna scriba & iode
filius asaph a comen tarus. & dixit ad eos rabseces. Di-
cite ezechie. Haec dicit rex magnus rex assiriorum.
Quae e ista fiducia quae confidit. aut quo consilio uel for-
titudine rebellare disponis. sup quem habes fiduciam quia
recessisti a me. ecce confides sup baculum harundineu
confractum istum sup aegyptum. cui si inuisus fuerit homo
intrabit in manum eius & perforabit eam. sic pharao rex
aegypti omnib; qui confidunt in eo. qd si responderis mihi

in dno de nostro confidimus. nonne ipse e. cuius abstulit
 ezechias excelsa & altaria & dixit iudae & hierusalem coram
 altari isto ad ore bratis & nunc trade te dno meo regi assyrio-
 rum & dabo tibi duo milia aequorum nec poteris & te p'sae-
 bere & censores eorum & quomodo sustinebis faciem iudicis
 unius loci & seruis dñi mei minorib; Quod si confidis in aegip-
 to in quadrigas & in aequis & nunc numquid sine dno as-
 cendat terra istam ut disperderem eam. Dñs dixit ad me. ascen-
 de sup terram istam & disperde eam; & dixit heliaem &
 somna & ioae ad rabsaces; Loquere ad seruos tuos syra
 lingua intellegimus enim; Ne loquaris ad nos iudaice in
 aurib; populi que e. sup murum; & dixit ad eos rabsaces.
 Numquid addominatum & actum misit me dominus meus. ut lo-
 querey omnia uerba ista & non potius ad auris quiseclent.
 in muris ut comedent stercore sua & bibantur in ampecu-
 dum suorū uobiscum. & stetit rabsaces & clamauit uoce
 magna iudaice & dixit. Audite uerba regis magni regis
 assyriorum; haec dicit rex. Non seducat uos ezechias quia
 non poterit erue re uos & non uob tribuat fiducia eze-
 chias sup dno dicens. eruent liberabit nos dñs. non dabitur
 ciuitas haec in manu regis assyriorum; nolite audire eze-
 chia; haec enim dicit rex assyriorum; Facite mecum
 benedictionem & egredie mini ad me & comedite unus
 quisq; uinea sua & unusquisq; ficū suam & bibite unus
 quisq; aqua cisterne suae donec ueniam & tolla uos ad terra
 quae e. ut terra uestra. terra firamenta & uini terra
 panu & uinearum; Ne conturbet uos ezechias dicens
 dñs liberabit nos; Numquid liberauerunt du gentium
 unusquisq; terra sua de manu regis assyriorum ubi est;

deusemach & arfach ubi deus se faruam. Nunquid
liberauerit samariam de manu mea. Quis est ex omnibus, diis
terrarum istarum qui eruerit terram suam de manu mea.
uter uat dñs hierusalem de manu mea. & filierunt. & r̄
responder̄ ei uerbum. mandauerat enim rex dicens.
ne respondeatis ei; & ingressus est heliacim filius helcie
qui erat sup domum. & somna scriba. & ioe filius asaph
acomentarius ad ezechiam scissis uesibus. & nuntiauer̄
ei uerba rabsaces. & factū ē. cum audisset rex ezechias
scidit uestimenta sua. & ob uoluitas ē. seco. & intrauit
in domū dñi. & misit heliachim qui erat sup domum. &
somnā scribam & seniores de sacerdotibus op tassaceis ad
hsaiam filium amos pphetam. & dixerunt ad eum.
haec dicit ezechias. dies tribulationis & correptionis
& blasphemiae. dies haec. quia uenerit filiusq; ad partum
& uirtus n̄ ē. parienti. Si quomodo audiat dñs d̄s tuus uer
ba rabsaces quem misit rex assiriorum dñs suus ad blasphe
mandum dñm uigentē. & opp brandū sermonib; quos au
diuit dñs d̄s tuus. Leua ergo orationem p reliquis quia se
per tae sunt. & uenerunt serui regis ezechie ad esaiam.
& dixit ad eos esaias. haec dicit dñs d̄s uestro. haec dñs.
Ne tamen a facie uerborum quas audisti. quib; blasphe
mauerunt pueri regis assiriorū. Ecce ego dabo ei
sp̄m. & audiet nuntium. & reuertetur ad terram suā.
& corruere eū faciam gladio in terra sua. Reuersus est
autem rabsaces. & inuenit regem assiriorum proeli
antem aduersus lobnam. audierat enim quia p̄secutus
ē. de lachis. & audiuit de haraca rex & hioprae
dicentes. egressus ē. ut pugnet contra te. quodcum

Michae misit nuntios ad zechiam dicens; haec dicit d[omi]n[us] zechiae
 regni iudaee loquentes; non te decipiat d[omi]n[us] tuus in quo tu confides
 dicens; non dabitur hierusalem in manu regis assiriorum.
 Ecce tu audisti omnia quae fecerunt regis assiriorum in omnibus
 terris quas subuerterunt & tu poteris liberari. Numquid
 eruerit eos digentium quas subuerterunt patres mei; zothan
 & aran & ioseph & filios eden quorum in dhalasar. Vbi
 re emath & ioseph & rex urbis sefaruam & anah & acua
 & talit & zechias libros de manu nuntiorum & legit eos & ascen
 dit in domum d[omi]ni & expandit eos zechias coram d[omi]no; & dixit
 zechias ad d[omi]n[um] dicens; D[omi]ne exer[ci]tuum d[omi]ni israhel quis sedis super cerubim
 tuus d[omi]n[us] solus omnium regnorum terrae tu fecisti caelum & terra.
 Inclina d[omi]ne aurem tua[m] & audi; aperid[omi]ne oculos tuos & uide & au
 di omnia uerba sennacherip quae misit ad blasphemandum
 d[omi]n[um] uiuentem; Vere enim d[omi]ne desertas fecerunt regis assirio
 rum terras & regio nes earum & dederunt deos earum igni.
 Non enim erant dii sed opera manuum hominum ligna & lapides.
 & comminuerunt eos; & nunc d[omi]ne d[omi]n[us] noster saluos de manu eius
 & cognoscant omnia regna terrae quia tu es d[omi]n[us] solus; & misit
 esaias filios amos ad zechiam dicens; haec dicit d[omi]n[us] d[omi]n[us] israhel.
 Pro quib[us] rogasti me de sennacherib rege assiriorum; haec est
 uerbum quod locutus est d[omi]n[us] super eum; Despectit sub sanna
 uitate uirgo filia sion post te capud mouit filia hierusalem
 cui exprobrasti & quem blasphemasti & super quem exultasti
 uocem eleuasti a latitudine oculorum tuorum ad sem[ite]m israhel.
 In manus seruatorum tuorum exprobrasti d[omi]no & dixisti; In multi
 tudine quadrigarum mearum ego ascendi a latitudine
 montium iuzalibani & succida excelsa caedrorum eius & de
 lectas ab eis illius; & introibo a latitudine summitatis eius.

saluum car meli eius; ego fodi & bibi aquam
siccavi uisagio pedes mei omnis ruos aggerum; Na-
quid non audisti quae olim fecerim ei & diebus; antequam
ego blasphemauerim illud & nunc ad iugum & factum
est in eradicacione collum conpugnatum & ciuita-
tem munitarum; Habitatores earum breuiata manu con-
tremuerunt & confusi sunt facti sunt sicut fenum agri & gra-
men pascuae & erba tectorum quae exaruit antequam
matura resceret; Habitationem tuam & egressum tuum
& introitum tuum cognoui & insania tuam contra mecum
superes aduersum me & superbia tua ascenda in aures meas;
Pona ergo circulum in auribus tuis & frenum in labiis tuis & re-
ducate in uia per quam uenisti; Tibi autem hoc erit signum;
Comede hoc anno quae sponte nascuntur & in anno secundo
pomis uescere; In anno autem tertio seminate & molate
& plantate uineas & comedite fructum earum; & mitte
id quod saluatum fuerit de domo iuda & quae reliqua est; reduce
deorsum & facias fructum sursum; Quia de hierusalem
scribunt reliquiae & saluatio de monte sion; Zelus domini exer-
citiuum facias istud; Propterea haec dicit dominus de rege assy-
riorum; Non introibit ciuitatem hanc & non iaciet ibi sa-
gittam; & non occupabit eam clipeus; & non mittet in
circumueis aggerem; In uia qua uenit per eam reuertetur
& ciuitatem hanc non ingredietur dicit dominus; & proteget
ciuitatem ciuitatem istam ut saluemet eam propter me & propter
laudem seruum meum; Egressus est autem angelus domini & percussit
in castris assyriorum centum octo ginta quinq; milia
& surrexerunt mane & ecce omnes cadauera mortuorum
& egressus est & abiit; & reuersus est senna cherip

& habitavit in ninive & factum est cum adoraret in templo
 nes rabi dñi suum adrama lech & sarasar filius eius percusserunt
 eum gladio fugeruntq; in terram ararat & regnavit assor addon
 filius eius p eo; In dieb; illis egrotavit ezechias usque ad mortem
 & introiit ad eum esaias filius amos ppheta & dixit ei haec dicit
 dñs; Dispone domum tuam quia morietur tui non uiuas; & conuer-
 tit ezechias faciem suam ad parietem & orauit ad dñm & dixit

Obsecra dñe memento quae ego quomodo ambulauerim coram
 in ueritate & in corde perfecto & quod bonum est in oculis tuis fecerim

augur e
 qui inspicit
 augur.
 d'rolus.
 qui inspicit
 adorando
 simulacro
 ru apas.
 d'ruspic.
 qui deza
 inspicit

Et fleuit ezechias fluxum magno & factum est uerbum dñi ad
 esaiam dicens; Vade & dic ezechiae; haec dicit dñs d's dauid
 patris tui; Audi uocem oratione tuae & uidi lacrimam tuam; Ecce
 ego adicia super dies tuos quindecim annos & de manu regis as-
 syriorum eruam te & ciuitatem istam & protegam eam; hoc autem
 erit tibi signum a dño quia faciat dñs uerbum hoc quod loquitur se
 Ecce ego reuertam faciem umbram linearum p quas descenderat
 in horo logio ai haz in sole reuertam decem lineis; & reuertam
 sese sol decem lineis p gradus quas descenderat;

**SCRIPTURA EZECHIE REGIS IUDAE CUM EGROTAS.
 SIT ET CONUALVISSET DE INFIRMITATE SUA.**

Ego dixi in dimidio dierum meorum uada ad portas inferi; quesiui
 residuum annorum meorum dixi non uidebo dñm dñm in terra
 uiuentium; Non aspiciem hominem ultra & habitatorem;
 Quaeuit generatio mea ablata est & conuoluta est a me quasi ta-
 bernaculum pastorum; Praecisa est uelut accedente uirga mea
 dum adhuc ocleret succidit me; De mane usq; ad uesperam finis
 me sicut pullus hirundinis sic clamabo; meditabor ut colu-
 ba, attenuata sunt oculi mei suspicient ues in excelsum; Dñe.
 uimpator responde p me quid dica aut quid respondebit mihi

De mane usq; ad uesperam finis me spiritum usq; ad mane quasi leo sic
 conuertit omnia ossa mea

com ipse fecerim. **R**ecogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee, dñe sicut uiuitur & in talibus, ut a sps mei corripies me & uiuificabis me. Ecce in pace amaritudo mea amarissima. **T**ua autē eruisit animā meā ut non periret. **P**recisti sermones meos post te & tuū omnia peccata mea. **Q**uia n̄ infernus confitebitur tibi neq; mors laudabit te. non exspectabunt qui descendunt in lacū ueritatis tuam. **V**iuens uiuens ipse confitebitur tibi sicut & ego hodie pater filius. **N**ota facias ueritatem tuam. **D**ñe saluos nos fac & psalmos nostros cantabimus cunctis diebus uite nostre in domo dñi.

Et iussit isaias ut tollerent massam deficiis & cata plasmas et sup uulnus & sanaretur, & dixit ezechias, quod erit signum quā ascendam in domo dñi. **I**n tempore illo misit mar dach baldan filius baldan rex babilonis libros & munera ad ezechiam audierat enim qd egrotasset & conualuisset. **L** & datus ē autē super eis ezechias & ostendit eis cellam aromata & argenti & auri & odora mentorum & ungenti obtinui & omnes apothecae sup pellectalis suae & uniuersaq; inuenta sunt in thesauris eius. **N**on fuit uerbu quod dñs ostenderit eis ezechias in domo sua & in omni potestate sua. **I**trōit autē in domum isaias propheta ad regem ezechiam & dixit ei, quid dixerunt uiristi & unde uenerat te & dixit ezechias, de terra longinqua uenerunt ad me de babilone & dixit, quid uiderunt in domo tua & dixit ezechias, omniaq; in domo mea sunt uiderunt. **N**on fuit res quā non ostenderim eis in thesauris meis, & dixit isaias ad ezechiam, audi uerbum dñi exercituum, ecce dies uentur & auferentur omnia quae in domo tua sunt & quae thesauri & aueruent patris tui usque ad diem hanc in babilonem. **N**on reliquetur quicquā dicit dñs, & de filius.

tuis quibz ibunt dare quos genueris tollent & erunt eunuchi
 in palatio regis babilonis; & dixit ezechias ad esaiam
 Bonauerbum dñi quod loquitur e; & dixit; Fiat tantum pax
 & ueritas in diebus meis; Consolamini consolamini popule
 meus; dicit dñs ueriter; Loquamini ad cor hierusalem & auo
 cate ram; qm̄ complaxae malitia eius; dimisae iniquitas illius;
 suscepit de manu dñi duplices poenit; peccatus; Vox cla
 mantis in deserto; parate uia dñi; rectas facite in solitudi
 ne semitas dñi nostrae; Omnis uallis & altabitur & omnis
 mons & collis humiliabitur; & erunt praua indirecta
 & aspera in uias planas; & reuelabitur gloria dñi & uidebit om
 nis caro pariter qd̄ os dñi loquitur e; Uox dicentis clama
 & uer; Quid clamabo; omnis caro faenum & omnis gloria
 eius quasi flos agri; & siccatum e; foenum & cecidit flos; quia
 sp̄s dñi sufflauit in eo; uere fenume; populus; & siccatum e;
 fenum & cecidit flos; uerbu autem dñi nostri manet in aeter
 num; Sup montem & celsum ascende tu qui euan gelizassion
 & alta in fortitudine uocem tuam qui euan gelizassion
 salem; & alta nolit amere; dicitur ab; iuda; Ecce dñs ues
 ecce dñs dñs in fortitudine uenia; & brachiu eius domina bi
 tur; Ecce merces eius cum eo; & opus illius corameo;
 sicut pastor gregem suum pascet; in brachio suo congrega
 bit agnos; & in sinu suo leuabit; factas ipse portabit;
 ut mensure pugillo aquas; & caelos palmo ponderauit
 ut appenderet tribus digitis molem terrae; & lib reuit in
 pondere montes & colles in statera; quis adiuuit sp̄m dñi
 aut quis consiliarius eius fuit & ostendit illi; cum quomodo
 consiliu; & instruxit eum & docuit eum semitam iusticie
 & erudit eum scientia & uia prudentiae ostendit illi;

mnes amos meos
 ar & intali ap
 e in pace amar
 una mea ut non
 i tau om ma p
 q; mor flaud
 ertate uam; V
 die pater fl
 & psalmos
 in domo dñi
 fias; & caza
 chias; Quod
 ello misit
 brof & muner
 alass; In
 on apomata
 ti obtin; & om
 in uenca sunt
 lerit & d
 e dicitur
 dixit
 tra long
 pnt in domo
 ut uidet
 aris mens; &
 pccatum; &
 e in domo
 a usque ad
 equa dicit

Ecce gentes quasi stillae siculis & quasi mommentum staterae
reputatae sunt. Ecce insulae quasi puluis exiguus &
libanus non sufficiens ad succidendum. & animalia
eius non sufficient ad holocaustum. Omnes gentes quasi
non sint sicut sunt cor meo. & quasi nihilum & inane repu-
tatae sunt ei. Cuius zosimilem fecit us dominus aut quam
imaginem ponit a se. Numquid sculpsit a se conflavit faber
aut artifex auro figuravit illud & laminitus argenteus
argentarius fortelignum & impuit ribile elegit ar-
tifex sapiens quaerit & quomodo statuac simulacrum
quod dominus moueatur. Numquid non scitis. Numquid non au-
didistis. Numquid ab initio adnuntiatum est uobis. Numquid
non intelligistis fundamenta terrae. quis sedit super girum
terrae. & habitatores eius sunt quasi locustae. Quae
tendit uelut nihilum caelos & expandit eos sicut taber-
naculum ad inhabitandum. quid ad secretorum scrutato-
res quasi non sint. iudices terrae uelut inane fecit. & qui
de neque plantatus neque satus. Neque radicatus in terra
truncus eorum. repente flauit in eos & ruerunt.
& turbo quasi stipulam auferet eos. & cum ad similes
asme & ad equastis dicit scilicet leuate in excelsum oculos
uestros. & uidebis quis creauit haec. Qui educit in nu-
mero militiam eorum. & omnes ex nomine uocat.
Praemulacudine fortitudinis & roboris uir quis
qui eius. Neque unum reliquum fuit. Quare dices iacob &
loqueris israhel. Abscondita est uia mea & cetero. & ad o meo iu-
diciam meum transibit. Numquid nescis aut non audisti
dixit semper inuis dominus qui creauit terminos terrae. non deficiet
neque laborabit. nec est inuestigatio sapientia eius.

Quidam lassos uirtute & his qui non sunt fortitudinem & ro-
 bor multiplicat, Deficient pueri & laborabunt & iuuenes
 infirmitate cadent; qui autem sperant in dno mutabunt for-
 titudine adsumunt pennas sicut aquile; Currunt & non labo-
 rant ambulabunt & non deficient, Taceant ad me
 in sole & gentes motent fortitudinem; Accedant & tunc
 loquantur simul in adiudicium propinquemus; Qui sus-
 ceit d. borien te iustum uocauit eum ut sequeretur se
 dabit in conspectu eius gentes & reges obtinebit
 Dabit quasi puluerem in gladio eius sicut stipulam uento rap-
 tam arcu eius; Persequetur eos & transibit in pace semita
 impedib. eius non apparebit; quis haec operatus e & fecit uo-
 cas generans ab exordio; Ego dñs primus & nouissimus
 ego sum; Videtur in salae & timuer & tremat terrae
 obstipuer appropinquauer & accesserunt; Unusquisq;
 proximo suo auxiliabitur & frater suo doceat confortare;
 Confortauit faber aerarius percutiens malleo eum qui eucl-
 bat tunc temporis dicens glutino bonum e & confortauit
 eum claus ut non moueretur; & tuisit seruem eius iacob
 quem elegi; semes abraham amicum meum in quo ad praehen-
 dit ab ex gemis terrae & a longinquis eius uocauit &
 dixit tibi; Seruus meus es tu elegit & non abiecit; Ne ti-
 meas quia tecum sum ego ne declines quia ego dñs tuus; Con-
 confortate & auxiliatus sum tui & suscepit te de cetera iusti
 mei; Ecce confundentur & erubescunt omnes qui pugnant
 aduersum te; erunt quasi non sint & peribunt uiri
 qui contradicunt tibi; Quereseos & non inuenies uiros
 rebelles tuos; erunt quasi non sint & uelut consumptio
 omnes bellantis aduersum te; quia ego dñs dñs tuus adphen-
 dens.

manū tuam dicens quae tibi; Ne timeas ego adiuuente, nolui me
reuer nisi iacob qui mor tuus estis & isrl. Ego auxiliatus su
tui dicit dñs & redemptor tuus isrl. Ego posuisti quasi plan
strum triturans nouum habens frustra & ferrantia; trita
rabis montes & comminues & colles quasi puluerem ponies
Ventilabis eos & uentus tollat & turbo dissipat eos, & tu & altaris
iudicio isrl. Laaberu? ezechi & pauperes quae
rent aquas & non sunt. Lingua ipso rum si aduert
Ego dñs exaudia eos. dñs isrl non derelinquam eos; aperiam
in superius collab; flumina & in medio camporu fontes; Pona
desertum in stagno aquarum & terram inuisa in uisibilia aqua
rum; Dabo in solitudine caedrum & spinam & mirram &
lignum oliuae. Pona in deserto abiam & ulmam & buxu
simul ut uideant & sciant & recogitent & intellegant pariter
quia manus dñi fecit hoc & isrl creauit illud; Prope
facite iudiciū uestrum dicit dñs ad se. si quid forte habe
tis dixit rex iacob; Accedant & nuntient nob quaecumq;
uentura sunt. priores quae fuerunt nuntiate; & ponem
cor nrm & sciemus nouissima eorum & q; uentura sunt
indicate nob; Adnuntiate quae uentura sunt in futurum
& sciemus quia du estis uos; Bene quoq; aut male si potestis
facite & loquamur & audiamus simul; Ecce uos estis &
nihil & opus uestrum ex eo quod non est; abominatio est
quae legit uos; suscitauit ab aquilone & uenit ab ortu solis. uo
ca bit nom meū & adducit maiestratus quasi lutum & ue
lut plastes conculcans humum; quis adnuntiauit ab ortu
dño ut sciamus & a principio ut dicamus iustus es; Non
est neq; adnuntians neq; p;redicans. neq; audiens ser
mones uestros; Primus ad sion dicit ecce adsum & iheru
salem

101
euangelistam dabo; & iudicium non erit neque existis quisquam
quintus & consilium & interrogatus responderet uerbum; ecce
omnes iniusti & uana operum eorum uentus & inane simulacra
eorum; Ecce seruus meus suscipiam eum / electus meus conpla-
cat sibi nullo animam eam; Dedi spiritum meum super eum / & iudicium
gentibus proferat; Non clamabit neque accipiet personam / nec audi-
etur foris uox eius; Calamum quasi scitum non conterat / & lignum
fumigans non extinguat; In ueritate educauit iudicium / non erit
tristis neque turbulens; Donec ponat in terra iudicium / & le-
ge eius insulae expectabunt; Haec dicit dominus deus creator caelos & ex-
tendens eos / firmans terram & quae germinant ex ea; datus
sicut populo quae super eam / & spiritum calcantibus eam; Ego dominus
uocante iniustitiam & ad praehendi manu tua; & seruauit &
dedit in foedus populi in luce gentium / ut aperiret oculos caeco-
rum & educeret de conclusione uinctum / de domo carceris
sedentes in tenebris; Ego dominus hoc est nomen meum / gloria
meam alteri non dabo / & laudem meam sculpsit; Quae prima
fuerunt ecce uenerunt / noua quoque ego adnuntio antequam
nuntiatur audita / uobis faciam; Cantate domino canticum nouum
laus eius ab extremis terrae; qui descendit in mare & pleni-
tudo eius / insulae & habitatores earum; Subleuetur de-
sertum & ciuitates eius in domibus habitabit caedar; Lau-
date habitatores eius per uiam / de uertice montium clamabunt
Ponent domino gloriam / & laudem eius in insulis nuntiabunt; Dominus
sicut fortis egredietur / sicut uir proelians suscitauit seelum;
Vociferabitur & clamabit / super inimicos suos confortabitur;
Vacuus semper silui / patiens fui sicut pariens loquar; Dissipabo
& absorbebo simul / desertas faciam montes & colles / om-
nem gram eorum desiccabo / & ponam flumina in insulis

& stagna arefaciam; & ducam caecos in uia qua nesciunt; &
in semitis quas ignorauerunt ambulare eos faciam; Pona tene-
bras coram eis in lucem & praua in directam; Haec uerba fecit
& non dereliquit eos; conuersi sunt retrorsum; Confundantur
in confusione qui confidunt in sculptra; quid dicunt conflatiuos
dum nri; Surdi audite; & ceci intuemini ad uidentium; Quis
caecos nisi seruus meus; & quis surdus nisi ad quem nuntias meos
misi; quis caecus nisi quae uenundatus est; & quis caecus nisi seruus
dñi; qui uidit multa non ne custodit; qui aperitas habet au-
res nonne audias; & dñs uoluit ut sanctificaret eum &
magnificaret legem & extolleret; Ipse autem populus direp-
tus & uastatus; laqueus iuuenum omnium; & in domibus carce-
rum abscondita sunt; Facta est in proposita nec est qui eruat
in direptionem & non est qui dicat pedde; Quis est in uobis qui
audiat hoc attendat & auscultet futurum; Quis dedit in di-
reptionem iacob; & isrlt uastantibus; nonne dñs ipse cui pec-
cauimus; & noluerunt in uisibus ambulare & non audierunt legem
eius; & effudit super eum indignationem furoris sui & forte
bellum; & conbursit eum in circuitu & non cognouit; & suc-
cendit eum & non intellexit; & nunc haec dicit dñs creans iacob
& formans isrlt; Nolite timere quia redimite; & uocauit
in nomine tuo meus isrlt; Cū transieris per flumina aquas tecum
ero; & flumina non operient; Cū ambulaueris in sinu-
nem non combureris; & flamma non ardebit te; quia ego dñs
dñs tuus; scis isrlt saluator tuus; De dippitationem tuam
aegyptum & thopiam & saba pte; & quo honorabilis
factus es in oculis meis & gloriosus; ego diligente; & dabo ho-
mines pte; & populas panimazua; Nolite timere quoniam tecum
ego sum; Ab oriente adducam sementiu; & ab occidente

congregabo te, dicit aquilom da & austronolyphibere
 offer filios meos de longinquo & filias meas ab extremis terrae
 & omne qui inuocat nomen meum; In gloria mea creauit eum for
 matum & fecit eum; & duc foras populum caecum & oculos habentem
 sic da & aures eius sunt; Omnes gentes congregatae sunt simul &
 collectae sunt tribus; Quis in uobis adnunciauit istud & quae prima sunt
 audire nos faciat; Deus testis eorum & iustificentur & audiat
 & dicant uere; Vos testes mei dicit dñs & seruus meus quem elegi
 ut sciat & credatis mihi & intellegatis quia ego ipse sum; Ante
 me non est formatus deus & post me non erit; ego sum ego sum dñs & non
 est absq; me saluator; Ego adnunciaui & saluaui audiuisti feci & non
 sum in uobis alienus; Vos testes mei dicit dñs & ego deus; ab initio
 ego ipse & non est quidem manus mea eruat; Operabor & quis auer
 tet illud; Haec dicit dñs redemptor uester scisist; Propter
 uos emisi babilonem & destraxi uectes uniuersos & cetera Chaldeos
 uenditib; suis gloriantes; ego dñs scis uester creansist rex uester
 Haec dicit dñs qui dedit in mari uiam & in aquis torrentib; sem
 ita; Qui duxit quadrigam & aequum agmen & robustum
 simul; Obdormier ne resurgent conerita sunt quasi ligna
 & exarida sunt; Nemo memorias prioru & antiqua ne in
 tuamini; Ecce ego facio noua & nunc orientur; utiq; cog
 noscat isra; Ponam in deserto uia & in in uio flumina;
 glorificabit me bestia agri dracones & struebiones; Quia
 dedi in deserto aquas flumina in in uio ut darem potum
 populo meo electo meo; Populum ^{isra} meum formaui mihi
 laudem meam narrabit; Non me inuocasti iacob ne clabo
 rasti in me isra; Non obtulisti mihi harenam holocausta
 tua; & uictam istam non glorificasti me; Non te deserui re
 feci in obliuione ne claborem tibi procebu in ture; , 7

Non emisa mihi ar gento calamum & adipe uictimarum tuarum
non in ebriastime; Verumtamen seruire me fecisti in pecca-
tis tuis; praecebuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis; Ego sum ego sum
ipse quid deo iniquitates tuas prope me & peccatorum tuorum
non recordeabor; Reduc me in memoriam & iudicemur simul
narra siquid habes ut iustificeris; Pater tuus primus peccauit
& inter praecedentes tui praeuaricati sunt in me & contaminaui prin-
cipe scos; De diadinter mentionem iacob & isrl in blasphemiam
Et nunc audi iacob serue meus & isrl quem elegi; haec dicit dñs
faciens & formans te ab utero auxiliator tuus; Nolite timere ser-
ue meus iacob & rectissime quem elegi; Effundā enim quas sup
sicientem & fluentia supra ridam; Effundā spm meū sup sementiā
& benedictionē meā sup stirpem tuam; & germinabunt inter
herbas quasi salices iuxta praeter fluentes aquas; In dicit dñs
ego sum & ille uocabit in nomine iacob; & hic scribit manus uadno
& in nomine isrl ad similitudinem; Haec dñs dixit isrl & redemptor
eius dñs exercituum; ego primus & ego nouissimus; & absq; me
non ē dñs; quis similis mei uocā & adnunciā or dñe exponat mihi
& quo constitui populū antiquū; uentura & quae futura sunt
adnunciant eis; Nolite timere neq; conturbemini; & tunc
audire te feci & adnunciaui uos estis testes mei; Numquid
est dñs absq; me & formator quem ego non nouerim;

Plasteridoli omnes nihili sunt & amantissima eorum non
derunt eis; Ipsi sunt testes eorum quia n̄ uident; neq; intel-
legunt ut confundantur; Quis formauit dñm & sculpsit
conflauit admirabile uale; Ecce omnes participes eius confun-
dentur; fabri enim sunt & hominibus conuenient omnes
stabant & pauebunt & confundentur simul; faber fer-
rarius lima operatus ē in prunis & in malleo formauit

illud operatus est in brachio fortitudinis suae; esurio & de
 non bibit aquam & lassescit; arbor lignarius descendit
 forma; formavit illud in rancina; fecit illud angularibus; & in
 quo tornavit illud; & fecit imaginem viri quasi speciosum ho
 minem habitantem in domo; succidit cedros tulit ilicem; & quae
 cum quae terat inter ligna saltus; plantavit pinum quam pluvia
 nutrit; & factus est in hominibus in se eum; Sumit gressus & cale
 factus est; & succendit & coxit panes; De quo autem operatus
 est dominus & adoravit; fecit sculpale & curvatus est ante illud; me
 dium eius combussit igni; & de medio eius carnes comedit; Coxit
 pulmentum & saturatus est; calefactus est & dixit; uia calefac
 tus sum uidi focum; reliquum autem eius dominus fecit & sculpale sibi;
 curvatus ante illud & adoravit illud; & obsecrat dicens; Libera
 me quia si meus est tu; nescior neque intellexerunt; oblitae enim
 sunt ne videant oculi eorum; & ne intellegant cor de suo; non
 cogitant in mente sua; neque cognoscunt; neque sentiunt ut di
 cat; medietatem eius combussit igni; & coxit super carbones eius panes;
 & coxit carnes & comedit; & de reliquo eius idolum faciam; ante
 truncum ligni per eam pars eius cinis est; cor insipiens adoravit
 illud; & non liberavit animam suam; neque dicit forte mendacium
 est in dextera mea; memento horum iacob & israhel; quoniam servus
 meus est tu; formavit te; servus meus est tu israhel non oblitisceris
 mei; Deleui ut nubem iniquitates tuas; & quasi nebula peccata
 tua; seuertere ad me quoniam redemite; Laudate caeli quoniam fecit
 dominus; iubilate extremae terrae; resonate montes laudatione
 saltus & omne lignum eius; quoniam redemit dominus iacob; & israhel glo
 riabitur; Haec dicit dominus redemptor tuus; & formator
 tuus ex tero; ego sum dominus faciens omnia; ascendens caelos
 solus; stabiliens terram; & nullus mecum; Irrita faciens

signa diuinoꝝ & variolus in furorẽ uertens. Com
sapientes retrorsum & scienciã eorum stultam faciem
tans uerbum seruis sui & consiliũ nuntiorum suorum comple
Quid dico hierusalẽ habitaberis & ciuitatib; iuda aedificabimur
& deseret a eius suscitabo; Quid dico p̄ fundo desolare & fluminat
are faciam; quid dico t̄ro pastor meus es & omni uoluntate me
conplebis; Quid dico hierusalem aedificaberis & templũ fuit
beris; haec dicit dñs xp̄o meo c̄ro cuius adprehendi dicit
ut subiciã ante faciem eius gentes & dorsa regum uertam; &
aperiam corameo ianuã & portã non claudetur. Ego dicit
terbo & gloriosus terrae humiliabo; portas aereas uertam
& uectes fereos confringã; & dabo tibi thesaurus abscondit
& arcana secretorum reuelabo ut scias quia ego dñs qui uoco sa
m̄ tuũ dñs isrl; Prop̄t̄ seruũ meũ iacob & isrl electũ meũ
& uocauit in nomine tuo ad similitudine & n̄ cognouit similitudine
Ego dñs & n̄ e alius; & c̄p̄ me non est dñs; accinexite & n̄
cognouistis me; Vt sciant hi qui ab ortu solis & qui ab occidu
te qm̄ absq; me non e. Ego dñs & n̄ e alter; Pro manũ
lucem & creans tenebras faciens pacem & creans malum
Ego dñs faciens omnia haec; **R**orate caelides super
bes pluant iustum aperiatuꝝ **R** terra & germinet salu
toyem & iusticia oriatur simul. Ego dñs creans omnia
Vae qui contempnit dicit sic tibi tuo. testa desamit terrae; Nũ
quid dicit lutũ figulo suo. quid facis & opus tuũ absq; ma
nũ e. Vae qui dicit patri quid generas & mulieri quid
parturis haec dicit dñs sc̄s isrl plastus eius; Ventura
in te & ḡate me sup filios meos & sup opus manũ mearũ
mandastis mihi; ego feci terra & hominem sup eã creau
Ego manus meae tetenderunt caelos & omni militia eorũ
mandau

104
Ego suscitauimus ad iusticiam & omnes uias eius dirigam; ipse
edificabit ciuitatem meam & captiuitatem meam dimittet; non
in proelio neque in muneribus dicit dominus deus exercituum; haec
dicit dominus. Labor aegypti & negotio ciuitatis ethiopiae & sabaim
uiris sublimes ad te transibunt & tueruntur. Post te ambula
bunt uicini tuis pergent & te adorabunt teque depre
cabuntur. Tantum in te est deus & non est absque te deus. Vere tu es
deus absconditus deus israel saluator. confusi sunt & erubuerunt
omnes simul abierunt in confusione fabricatores errorum.
Istus saluator est in domino. Saluator te a seculo
non confundemini & non erubescatis usque in seculum scitis.
Quia haec dicit dominus. Creans caelos ipse deus. formans terram & fa
ciens eam. Ipse plasmans uisum non in uanum creauit eam ut ha
bitaretur formans eam. Ego dominus & non est alius. Non in abscon
dito locutus sum in loco terrae tenebroso. non dixi semini
iacob frustra querite me. Ego dominus loquens iusticiam ad
nuncians peccata congregamini & uenite. & accedite simul
qui saluati estis ex gentibus. Nescierunt qui leuant signum sculp
turae suae & rogant dominum non saluantes. Adnunciate &
uenite & consiliamini simul. quis auditum fecit hoc; ab initio
& tunc praedixi illud. Numquid non ego dominus & non est ultra
deus absque me; deus iustus & saluator. non est praeter me. Con
ueramini ad me & saluaueritis omnes fines terrae. Quia
ego dominus & non est alius. in me & ipso iuravi. Egre dicitur &
opimeo iusticiae uerbum & in re uertetur. quia mihi cur ua
bunt omnia genera & iurabit omnes linguae. ergo in domino
dicitur; meae sunt iusticiae & imperium ad te uenient &
confundentur omnes qui repugnant ei. In domino iustifica
bitur & laudabitur omnes semen israel. conflatus est

bel. contritus ē. nabo. facta sunt simalacteo eorum
bestias & iumenta onere uestra graui pondere usq;
ad lassitudinem. contabuerunt & contrita sunt simul.
non potuerunt saluare portantem. & animae eorum in
captiuitatem ibit. Audite me domus iacob. & omne resi
duū domus isrl. qui portamina meo utero. qui gestami
na mea uolua. Usq; ad senectam ego ipse. & usq; ad ca
nū ego postabo. Ego feci. & ego feram. & ego postabo.
& salua bo; cui ad simulas me. & ad aequastis. & compa
rastis me. & fecistis similem; qui confestis aurum de
sacculo. & argentum stateris ponderatis. conducen
tes aurificem ut faciat dñm. & pcedunt & ad opent.
Portant illud in numeris gestantes & ponentes in loco
suo. & stabit ac de loco suo non mouebitur; sed & cum
clamauerunt ad eum non audiet. & de tribulatione non sal
uabit eos; memento te istud. & confundamini. redite p̄ tua
mirationes ad cor. recordamini priores saeculi; qm̄ ego
sum dñs. & non ē. alius dñs. nec est similis mei; ad nunciand
ab exordio nouissima. & ab initio que nec dum facta sunt.
Dicens; consiliū meū stabit. & omnes uoluntas mea fia.
Vocans ab oriente auem. & de terra longinqua uirū uo
luntatis meae. & locutus sum. & adducā illud. creau.
& faciā illud. Audite me duro corde. qui longe estis
a iusticia; prope feci iusticiā meā non elozgabitur.
& salus mea non moribitur; Dabo in sion salutem. & isrl.
gloriā meā. descende sede in puluere uirgo filiā babilon.
sede in terra non ē solum filiā chaldeorum; quia ul
tra non uocaberis mollis & teneris tolle molam. & mole
farinā. denudatur p̄tudinē tuā. discoperi uerū.

105
reuela crux transi flumina, & reuelabitur ignominia
tua & uidebitur opprobrium tuum; ultionem capiam & non resistam
mih homo. Redemptor noster dominus exercituum nomen illius
fessit. **sedetate** & in crantenebras filiae chaldeorum quia non
uocaberis ulterius domina regnorum; Incursum super populum meum
contaminaui hereditatem meam & dedi eos in manu tua; Non posu-
isti misericordias super senem adgrauasti iugum tuum ualde
& dixisti in sempiternum non ero dominus; Non posuisti haec super cor
tuum neque reor data es nouissimum tuum; & nuncaudi haec dilicata
& habitans confidenter quae dicis in corde tuo; ego sum & nomen
praeter me amplius; Non sedebo uelua & ignorabo sterilitatem;
Vementer tibi duo haec subito inche una sterilitas & uiduitas; uni-
uersa uenerunt super te propter multitudinem maleficorum
tuorum & propter duriciam incantatorum tuorum uehementem
& fiducia habuisti in malicia tua & dixisti non est qui uideat me;
Sapientia tua & scientia tua haec decepit te; & dixisti in
corde tuo; ego sum & praeter me non est altera; **V**enit
super te mala & nescies ortum eius; & irruas super te calamitas
quam non poteris accipere uenia super te repente misere-
ria quam nescies; **S**ta enim incantatoribus ^{tuis} & cum multitudine
maleficorum tuorum in quibus laborasti ab adulescentia tua
si forte quid profuerit tibi aut si possis fieri fortior; Defecisti
in multitudine consiliorum tuorum stent & saluent te
augures caeli qui contemplantur silenter & subputabant
menses ut sceris adnuntiarent uentura tibi; ecce facti sunt
quasi stipula ignis conbuscit eos; Non liberabunt anima
sua de manu flammae non sunt prunae quibus calefaciam
nec focus ut sedeant ad eum; sic facti sunt tibi in quibus
cumque laboraueras; **N**egotatores tui ab adulescentia tua

unus quisq; in uia sua errauerunt non est qui saluete, Audite
hoc domus iacob qui uocamini nomine isrl. & de aquis iuda
& isrl. qui uisus in nomine dñi & de isrl. recor damini non
in ueritate neq; in iustitia, Decuitate enim sc̄a uocati sunt
& sup̄ dñm isrl. constabilia sunt dñi exercituum nomen eius,
Proroxe & tunc adnuntiaui & core meo scierunt & lauda
fecerunt repente operuissum & uenerunt, Sciu enim quia
durus est u. & neruus ferreus ceruix tua & frons tua & rea,
Proroxe dixi tibi & tunc antequa uenirent indicauit tibi, ne
forte dices idola mea fecerunt haec & scultalia mea &
conflatalia madauerunt ista quae audisti, Vide omnia
uos autem non adnuntiaistis, Audita fecit tibi noua & tunc
& conseruata quae nescis, Nunc creata sunt & n̄ & tunc &
Antedie & non audistis ea ne forte dicas ecce cognoui ea
neque audistis neq; cognouisti neq; & tunc opercae aures
tua, Scio enim quia proroxe uaricans proroxe uaricabis & trans
gressorem & uentis uocauit, Propter nomen meum longe
faciam furorē meum & laudē meam infrenabo te ne inte
reas, ecce & coxite sed non quasi argentum elegite in
camino paupertatis, Propter me faciam ut n̄ blasphemet
& gloria mea alteri non dabo, ~~Amis~~ dicit iacob
& isrl. quae ego uoco, ego ipse ego primus & ego no
uissimus, manus quoq; mea fundauit terrā & dextera
mea mensa est caelos, Ego uocabo eos & stabunt simul con
gregamini omnes uos & audite, quis de eis adnuntiauit haec
Dñs diligit eum, facie & uoluntatem suam in babilone & brychiā
suam in chaldes, Ego locutus sum & uocaui eum, ad daxeum
& directā est uia eius, Accedite ad me & audite hoc, non
a principio ⁱⁿ abscondito locutus sum & tempore antequam

fieri tibi eram. & nunc dñs dñs misit me & sp̄s eius. Haec
 dicit dñs dñs redemptor tuus sc̄s isrl̄ ego dñs dñs tuus docens
 te ut lia guber nans te in via qua ambulas. Vt nã accendis
 sc̄s mandata mea facta fuiss̄ s̄ sicut lumen pax tua & ius
 ticia tua sicut zur zitis maris. & fuisse quasi harena semen
 tuũ & furps uteritui ut capilli eius non interiss̄ & n̄ fuiss̄

Ad tritum nomen eius a facie mea. Egredimini de babilone
 fugite achaldens in uoce exultationis ad nuntiate. Audite
 facite hoc & offer te illud usq; ad extremam terrae dicite
 redemit dñs ser uũ suũ iacob. Non traer unt in deserto cum
 educer̄ eos aqua de petra p duxit eis & scidit petra & flux
 erunt aquae. Non e pax dicit dñs impus. Audite iusulae:
 & attendite populi de longe. Om̄s ab utero uocauit me de
 uentre matris meae recordatus e nominis mei. & posuit
 ius meum quasi gladiũ acutum in umbr a manus sua p̄te
 me & posuit me sicut sagittam electã. In pharaõra sua
 abscondit me & dixit mihi. ser uus meus est tu isrl̄. quãnto
 gloriabor. & ego dixi. in uacuũ laboraui sine causa & uane
 for titudine mea consumsi. ergo iudicũ meũ cũ dño. & opus
 meũ cũ dño meo. & nunc dicit dñs formans me ex utero
 ser uum sibi & reduca iacob a deum. & isrl̄ congregabitur.
 & glorificatus sum in oculis dñi & dñs meus factus e. for titu
 do mea. & dixit. Parum e ut sis mihi ser uus ad susortan
 das tribus iacob & fecis isrl̄ conuer tendas. ecce dedite in
 lucem gentium ut sis salus mea usq; ad extremum terrae.
 Haec dicit dñs redemptor isrl̄ sc̄s eius ad contemibilem
 animam ad abominatam gentem ad ser uũ dominorũ.
 Reges iudebunt & consur gent principes. & adorabunt
 propter dñm quia fidelis est. & sc̄m isrl̄ qui elegit te.

Haec dicit dñs in tempore placis & audiuere & in die salutis
auxilium tuum tuum, & serua ueritate & dedit in foedus populi
ut suscitaret terram & possideret hereditates dissipatas;
Ut diceret his qui uincasunt: exite & his qui in tenebris uen-
lamini super uias pascentur & in omnibus planis pascuat eorum;
Non esuriunt neque sicient & non percuciet eos aestus & sol;
Quia miseratur eorum regit eos & ad fontes aquarum potabit
eos; & ponam omnes montes meos in uiam & semitae madae
gaudabuntur; ecce ista de longe uenient & ecce illi ab aqui-
lone & mari & ista de terra australi; Laudate caeli & ex-
ultate terra iubilato montes laudem; quia consolatus est
dñs populum suum & pauperum suorum miserabitur; & dicit
sion: dereli quid me dñs & dñs oblitus est mei; Nūquid obli-
uisce potest mulier infantem suum ut non misereatur filio
uteri sui & si illa oblita fuerit ego tamen non obliuiscar
tuum ecce in manibus meis describisco munitur coram oculis
meis semp Venit structores tui destruentes te & dis-
sipantes a te geribunt; Leua incit cuttuo oculos tuos &
uide omnes ista congregati sunt uenerunt tibi; Quia
ego dicit dñs quia omnibus his uelut ornamento uestieris
dicitur cum dabis tibi eos quasi sponsa; quia deserta tua & soli-
tudinis tuae & terra ruinae tuae nunc angusta erunt
pro habitatoribus & longe fugabuntur qui absorbebant te;
Adhuc dicent in auribus tuis filistei uirtus tuae; Angustus
mibi est locus fac spatium mihi ut habitem; & dices in corde
tuo; Quis genuit mihi istos ego sterelis & non pariens trans-
migrata & captiua & istos qui seruiuerunt ego desolata
& desolata & isti tibi huerant; Haec dicit dñs dñs ecce
leuo ad gentes manum meam & ad populum gaudebo signum meum;

104
Affertent filios tuos in ulnis: & filias tuas super uenter os por-
tabunt; & erunt reges nutricum tuorum & reginae nutrices tuas;
Vultu in terra dimisso adorabunt te & puluerem pedum tuorum
lingent; & scies quia ego dominus: super quo non confundentur qui ex-
pectant eum. Numquid tollatur a forte praeda: aut quod captum
fuerit a robusto saluum esse poterit; quia haec dicit dominus; Equidem
& captiuitas a forte tollatur: & quod oblatum fuerit a robusto
saluabitur; eos uero qui iudicauerunt te: ego iudicabo & filios
tuos ego saluabo; & cibabo hostes tuos carnis suis: & quasi mus-
to sanguine suo inebriabuntur; & scies omniscars quia ego
dominus saluans te: & redemptor tuus fortis iacob; haec dicit;
Quis est hic liber repudi matris uestre quod dimisi eam aut
quis est creditor meus cui uendidi uos; Ecce iniquitates uestras
uenditi estis & in sceleribus uestris dimisi matrem uestram;
Quia ueni & non erat uir: uocaui & non erat qui audiret; nu-
quid ad breuiata & paruula factae manus meae ut non
possim redimere: aut non est in me uirtus ad liberandum;
Ecce in increpatione mea: desertum faciam mare: ponam
flumina in siccum: conputrescent pisces sine aqua: & mo-
rientur in siti; Iudicam caelos tenebris & siccum ponam operi-
mentum eorum; dominus dedit mihi linguam eruditam:
ut sciam sustentare eum: quia lassus est uerbo; erigit mane
mane erigit mihi aurem: ut audiam quasi magistrum;
Dominus deus apparuit mihi aurem: ego autem non contradico:
retorsum non habui; corpus meum dedit pro ciuitatibus:
& gentes meas uellentibus; Faciem meam non auertit
ab increpantibus; & conspuentibus; dominus deus auxiliator
meus ideo non sum confusus; Ideo posui faciem meam ut pe-
traderis sima: & scio quoniam non confundar; luxta est.

qui iustificat me / quis contradicit mihi / Stamus simul /
Quis est aduersarius meus accedat ad me; ecce est auxiliator
meus quis est qui condemnat me; ecce omnes quasi fustu-
mentum contempnentur / tinea comedet eos / quis ex uobis timens
dominum / audiens uocem serui sui / quis ambulauit in tenebris
& non est / lumen est / spera in nomine domini / & inuitatur
super dominum suum; ecce omnes uos accedentes ignem accendi-
flamini / ambulat in ambulat in lumine ignis / & infla-
mis quas succedistis; de manu mea factum est hoc uobis / in dolo-
ribus dormiatis; audite me quis est qui mihi quod iustum est / &
queritis dominum; attendite ad pericula unde excisistis / & ad ca-
uerna lacrimarum de qua procecisistis; attendite ad abraham
patrem uestrum / & ad sarram / quae peperit uos / quia unum
uocaui eum / & benedixi ei / & multiplicauimus eum; consola-
bitur ergo dominus sion / & consolabitur omnes ruinas eius;
& ponet desertum eius quasi delicias / & solitudinem eius quasi
hortum domini; gaudium & letitia inuenietur in ea / gratiarum
actio & uos laudis; attendite ad me populus meus / & tribus
meas audite; quia lex mea exiit / & iudicium meum in luce
populorum requiescat; prope est iustus meus exressus est
saluator meus / & brachia mea populus iudicabunt;
me insulae expectabunt / & brachium meum sustinebunt;
Leuate in caelum oculos uos / & uidebo sub terra deorsum;
quia caeli sicut fumus liquefcent / & terra sicut uestimentum
accidetur; & habitatores eius sicut haec interibunt;
Salus autem mea in sempiternum erit / & iusticia mea non de-
ficiet; & audite me quis citis iustum / populus legis meae in cor-
de uos; nolite timere obprobrium hominum / & blasphemias
mentium eorum / nemo uasit; Sicut enim uestimentum /

108
sicut medea eos uer mis. & sicut lana sic deuorabit eos tinea. Salus
autē mea in sempiternū erit. & iusticia mea in generatione ge-
nerationum; Consurge & consurge induere fortitudine brachiū **Consur**
dñi; Consurge sicut diebus antiquis in generationibus; saeculorum
Numquid n̄ tu percussisti superbum uulnerasti draconem. Numquid
non tu sicca fac mare a quā abissi uehementis qui posuisti pro-
fundum maris uiam ut transirent liberati; & nunc qui re-
dempti sūt ad dñm reuertentur & uenient in sion laudantes
& laetitia sempiterna super capita eorum; gaudium & lae-
ticia tenebunt fugi & dolor & gemitus; ego ego ipse consolabor
uos; quis tu ut timeres ab homine mortali & a filio hominis qui
quasi fenum ita arefecit; & oblitus es dñm factorem tuum qui te-
tendit caelos & fundauit terram; & formidasti iugiter
tot die a facie furoris eius quae te tribulabat. & perauerat
ad perdendum; ubi nunc est furor tribulantis cito ueniet
gradens adaperiendum & n̄ interficiet usque ad inter-
nitionem ne deficiat panes eius; Ego autem sum dñs distans
qui conturbo mare & intumescunt fluctus eius. dñs ex-
ercituum nomen meum; posui uerba mea in ora tuo. & in
umbra manus maeae protegit te. ut plantes caelos & fon-
des terram & dicas ad sion populus meus es tu; eleuare
eleuare consurge hierusalem quae bibisti de manu dñi
calicem irae eius; usque ad fundum calicis soporis bibisti
& potasti usque ad fecis; non est qui sustentet & eam & omnibus
filis quos genuit. & n̄ est qui adprehendat manum eius;
& omnibus filis quos enutrit; Duo sunt qui occurrerunt
tibi quis contristabitur super te uastitas & contritio
& fames & gladius quis consolabitur te filii tui p̄ peccata san-
dor muerunt in capite omnium uiarum sicut bestia in laqueata

plem indignatione dñi increpatione dñi tui. Idcirco audi
hoc pauper eula & ebria non aumo, haec dicit dominator
tuus dñs & dñs tuus qui pugnabit p̄ populosuo; ecce tui de manu
tua calicem soporis; fundū calicis indignationes in eae non
adicies ut bibas illud ultra; & ponā illū in manus eorum qui
te humiliauerunt & dixerunt animae tuae incutua re ut
transeamus; & posuisti ut terrā corpus tuū confurget
& quasi uia transeuntib; confurget confurget induere for
titudine tua sion induere uestimentas gloriae tuae
Hierusalem ciuitas sc̄i quia non adicies ultra ut pertranseat
p̄ te incircumcisus & immundus; & cutere de puluere
confurget sede hierusalem solue uincula collitui captiua
filia sion; quia haec dicit dñs; gratis uenundati estis & sine
argento pedime mini; quia haec dicit dñs dñs in aegip
tū descendit populus meus in principio ut colonus esse debet
& assur absq; ulla causa calumniatus ē eum; & nunc quid
mibi est h̄c dicit dñs qm̄ ablatu s̄. populus meus gratis;
Dominatores eius inique agunt dicit dñs & iugiter tota die
nomen meum blasphematur; propter hoc sc̄ia & populus
meus nomen meum in die illa quia ego ipse qui loquebar
ecce adsum; quam pulchri super montes pedes; adnun
ciantes & predicantes pacem adnunciantes bonum pre
dicantes salutem; dicentes; Sion regnabit dñs tuus uox
speculatorum tuorum leuauerunt uocem simul laudabunt
Quia oculum a oculū uidebunt cum conuerterit dñs sion;
gaudeat & laudate simul deserta hierusalem quia con
solatus est dñs populū suū pedem it hierusalem; pax erit
dñs b̄ rexchum sanctū suum in oculis omnium gentium & uidebant
omnes fines terrae salutare dñi nostri; Recedite recedite

109
sicut inde pollutum nolite tangere. Ecce de medio eius mandamini
qui feratis uasa dñi. Quia non intumulta & libitay: nec ipsi
fuga properabitis. Praecedat enim uos dñs: & congregabit uos
et iust. Ecce intellegat seruus meus: exaltabitur & ele
uabitur: & sublimis erit ualde. Sicut obstipuerunt sup te
multa: sic in gloriosus erit int uiros aspectus eius: & forma
eius inter filios hominu. Iste asperget gentes multas:
sup ipsa continebunt reges os suu. Quia quibus non est
narratum de eo uider. Et qui non audierunt contemplati sunt.
Qui se dicit audiat uos: & brachiu dñi cureuelat.
Et ascendet sicut uir uultu coram meo: & sicut radix
de terra sitientu. Non est species ei neq; decor tuu: & in dñi
eiu: & non erit aspectus. & desiderauimus eu despectu
& nouissimu uiroru. Uirum doloru & sciente infirmitate
& quasi absconditus uultus eius: & despectus. Unde nec
reputauimus eu. Uere languores nostros ipse tulit.
& dolores nostros ipse portauit: & nos putauimus eum
quasi lepsi: & percussu adu & humiliatu. Ipse autem
uulnere tus est ppter iniquitates nostras. Attritus est
propt scelera nostra. Disciplina pacis nostrae sup eu
& luore eius sanati sumus. Omnes nos quasi oues fer
rauimus: unus quisq; in uiam suam declinauit. & dñs
posuit in eo iniquitatem omnium nostrarum. Oblatus est
quia ipse uoluit. & non aperuit os suu. Sicut ouis ad
occisione ducatur. & quasi agnus coram tundente.
obmutescat & non aperiat os suu. De angustia & de
iudicio sublatus est. Generationem eius quis enarrabit:
quia abscessus est de terra uiuentiu. Propt scelus po
puli mei percussit eu: & dabit impios pro sepulchru.

& diuites pro morte sua. eo quod iniquitate non fecerit. neque dolus
fuerit in ore eius. Et dominus uoluit conterere eum infirmitate.
Si posuerit pro peccato animam suam uidebit semen longeuum.
& uoluntas domini in manu eius dirigetur. Pro eo quod labo
ravit anima eius uidebit & saturabitur. In scientia sua iustificabitur.
Ipse iustus seruos meos multos. & iniquitatis eorum ipse ostabit.
Ideo disperdiam e plurimos & fortium diuida & spolia
pro eo quod tradidit in mortem animam suam. & cum sceler
tatis reputatus est. & ipse peccatum multorum tulit
& pro eorum gressibus rogauit. Et vii.
Lauda stercus que non parit decanta laudem & hinni
quae non parit ebas. Quia multi filii deserte
magis quam eius que habebat uirum dicit dominus. Dilata
locum tentorii tui. & pelles tabernaculorum tuorum
extende ne parcas. Longos fac funiculos tuos. &
clauos tuos consolida. Ad desertam enim & ad leuam
pene arboris & sementium gentes hereditabit. & ciuitates
desertas inhabitabit. Noli timere qui non confundentur.
neque erubescas non enim tepudebit. Quia confusione
adulescentiae tuae obliuisceris. & obproprium uultus
tuae non teor daberis amplius. Quia dominabitur tu
qui fecit te. dominus exercituum nomen eius. & ipse
redemptor tuus. sed israhel. & dominus omnes terrae uocabitur.
Quia depluetur & merentem spiritu uocabit te dominus. & uxor
Ab adulescentia abiectam dixit dominus tuus. Ad punctum
in modico deliquiste. & in misericordibus magnis con
gregabor te. In momento indignationis abscondi faciem
meam propter peccatum tuum. & in misericordias sempiterna
miseratus sum tui. Dixit redemptor tuus dominus.

110
Sicut in diebus noe istud mihi est cui iuravi ne induerem aquas
Noe ultra sup terram; sic iuravi ut non irascar tibi & non in cre-
pente. Montes enim commouebuntur. & colles contremescent.
Misericordia autem mea non recedat a te. & foedus pacis meae
non mouebitur. Dixit miserator tuus dñs. Percutiba-
te tempestate conuulsa absque ulla consolatione. Ecce ego
sternam per ordinem lapides tuos. & sandabo te in saphiris;
& ponam iaspidem ppugnacula tua. & portas tuas in lapides
sculptos. & omnes terminos tuos in lapides desiderabiles.
Uniuersos filios tuos doctos ad dño & multitudinem pacis filius
tuus & in iustitia fundaberis. Recede procul a calumnia
quia non timebis. & a pauore quia non adpropinquabit tibi.
Ecce accola ueniet quia non erat mecum. Aduena quondam
tuus adiuugetur tibi. Ecce ego creau fabrum sufflantem
in ignem prunas & pferentem uas in opus suum. & ego cre-
au interfectorem ad disperdendum. Omne uas quod fictum e-
rat contra te non dirigetur. & omnem linguam resistentem
tibi in iudicio iudicabis. Haec hereditas ser uorum
dñi. & iustitia eorum apud me dicit dñs. Omnes scientes
uenite ad aquas. & qui non habeatis argentum. properate
emite & comedite. Uenite emite absq. argento. &
absq. ulla commutatione uinũ & lac; Quare appenditis
argentum non in panibus. & laborem urum non in satu-
ritate. Audite audientes me & comedite bonum. & de-
lectabitur in crassitudine anima urũ. Inclinate aure
uestram & uenite ad me. Audite & uiuete anima uestra.
& feriam uobiscum pactum sempiternũ. misericordias
dauid fideles. Ecce testem populis dedi eu ducem
ac praecceptorem gentibus; Ecce gentem quam nesciebas

uocabis. & gentes quae non cognouerunt te ad te current.
Propter dñm dñm tuum & sem isrl quia glorificabit te.
CL. Quae rite dñm dñm inueniri potest. inuocate eum dum ppe
est. Derelinquat impius uiam suam. & uir iniquus
cogitationes suas; & reuertatur ad dñm & miserabit
eius. & ad dñm nr̄m qm̄ multus est ad ignoscendum.
Non enim cogitationis meae cogitationes ur̄ae. neq; uae
uestre uae meae dicit dñs; Quia sicut exaltantur
caeli à terrene. sic exaltate sunt uae meae a uis ur̄is.
& cogitationes meae à cogitationib; ur̄is; & quomodo
descendit imber & nix de caelo & illuc ultra non
reuertitur. sed inebriat terram & infundit eam.
& germinare eam facit. & dat semen serenti & pane
comedenti. sicut uerbum meū qd̄ egredietur de
ore meo; Non reuertetur ad me uacuum. sed faciet
quaecumq; uolui. & prosperabitur in his atq; in filiis.
Quia in lacrima egredimini. & in pace deducemini;
Montes & colles cantabunt coram uobis laudem. &
omnia ligna regionis plaudent manu; pro saluicula
ascendit abies. & pro uirtute crescit myrtus; &
erit dñs nominatus in signum aeternum. qd̄ non aufer
etur. haec dicit dñs; Custodite iudicium. & facite
iustitiam. quia iuxta est salus mea ut ueniat. & iusticie
mea ut reuelentur; beatus uir qui facit hoc. & filius
hominis qui adprehendit istud; Custodiens sabbatum
ne polluat illud. Custodiens manus suas ne faciat omne
malum; & non dicat filius ad uenē qui ad heret & dño
CL. dicens. separatione diuidet me dñs a populo suo; & n̄
dicat eunuchus ecce ego lignum aridum. quia haec dicit

dñs. Cunctis qui custodierint sabbata mea. & elegerint que uolui.
 & tenuerint foedus meum. dabo eis in domo mea & in muris meis locum.
 & nom melius a filiis & filiabus. Nom semper tibi dabo eis. qd
 non peribit. & filius aduenas qui adherent dño ut colant eum.
 & diligunt nom eius ut sint & in seruos. Omnem eos tocidentem
 sabbati ne polluat illud. & tenentem foedus meum. adducam
 eos in montem sem meum. & laetificabo eos in domo orationis
 meae. Holocausta eorum & uictima eorum. placebunt
 mihi sup altare meo. Quia domus mea domus orationis uocabitur.
 cunctis populis. ait dñs dñs. Qui congregat disper sor urt ..
 Ad huc congregabo ad eum congregatos eos. Omnes
 bestiae agri uenite ad deuorandu. uniuersae bestiae saluus.
 Speculatores eius caeci omnes nescierunt. uniuersae canes
 muti non ualentes latrare. uidentes uana dormientes
 & amantes somnia. & canes impudentissimi nescierunt saturi
 tatem. Ipsi pastores ignorauerunt intellegentiam.
 omnes in uiam suam dedinauerunt. unusquisq; ad auaritiã
 suam. ^{Numquid usq; ad nouissimũ.} Uenite sumemus uinum & impleamus aebriã.
 & erit sicut hodie sic & eras & multo amplius. Iustus perit dñs
 & nemo est qui recogitat in corde suo. & iuri misericordiae
 colliguntur. quia non est qui intellegat. A facie enim
 malitiae collectus est iustus. Ueniat pax requies eat in
 cubili suo. Quia ambulauit in directione sua. Uos autem
 accedite huc filii augu dyaboli semina adulteri & formi
 cariae sup quem ^{ly} siffis super quem dilatatus os & erectus
 lingua. Numquid non uos filii scelesti semina mendax.
 Qui consolamini in dñs sub omni lignum frondosum. Im
 molantes paruulis in iur rentibus sub per imminentes petras.
 in paribus torrentis post uia. haec est fors tua & ipsi

effudisti libamen obtulisti sacrificium. Numquid super
his non indignabor. Super montem excelsi & sublimem
posuisti cubile tuum. & illuc ascendisti ut immolares hos-
tias; & post hostiam & retro postem. posuisti memoriale
tuum; Quia iuxta me discoperuisti & suscepisti adulterum.
dilatasti cubile tuum & pepezisti cum eis; Diluxisti stratum
eorum manu aperta. & ornasti terezo unguento. &
multiplicasti pigmenta tua; Misisti legatos tuos specul-
& humiliata es usque ad inferos; In multitudine uiae
 tuae laborasti non dixisti. quiescam. uita manus tuae
 inuenisti. propterea non rogasti. pro quo sollicita timuisti.
 quia mentita es. & mei non es recordata; Neque cogi-
 tasti in corde tuo. quia ego tacens & quasi non uidens & mei
 oblita es. Ego adnuntiaui iustitiam tuam. & opera tua non
 pdes tibi; Cum clamaueris libera me te congregati tui.
 & omnes eos auferre uentus tollat aurum. Qui autem ficticia
 habet mei hereditabit terram. & possidebit montem sem-
 meum; & dicam. uiam facite. praebate iter. declinate
 de semita. aufer te offendicula de uia populi mei; Quia
 haec dicit excelsus & sublimis habitans ad excelsitatem
 & sem nomen eius in excelsis & in seculo habitans & cum con-
 trito & humili spiritu. ut in uisiceo spiritu humiliu. & in
 ficeo cor contritorum; Non enim in semper in uisiceo
 neque usque ad finem irascar; Quia spiritus a facie mea
 egredietur. & flatus ego faciem; Propter iniquitatem
 auaritiae eius iratus sum & percussi eum. abscondi
 ad te & indignatus sum. & abiit uagus in uia cordis sui.
 Uias eius iudi & dimisi eum & redixi eu & reddi conso-
 lationes ipsi & lugentibus eius. creauit fructu laborum

elijah

Pacem pacem ei qui longe est & qui ppe dixit dñs. & sanau eum
 impu autem quasi mari feruens qd quiescere non potest &
 recludat fructus eius in conculationem & lutu; Nonē pax
 dixit dñs meus impijs; Clama ne cesses. ^{tuba} quasi ^galta uocem
 tuam; & adnōtia populo meo scētera eorum. & domui
 iacob peccata eorum; Mea enim dedie in diem querunt. & scire
 uias meas uolunt. Quasi gens quae iustitiam fecit. & quae
 dñm dñm suu non dereliquit. Rogant me iudicia iustitiae.
 & dñm propinquare dō uolunt. Quare ieiunauimus & non aspexisti.
 & ieiunauimus animas nostras & nescisti; Ecce indie ieiunium ur̄i inuentus
 est. & omnes debitores ur̄os reperisti; Ecce ad lites
 & contentiones ieiunatis. & p cūctis pugno impie. Nolite ieiunare
 ut usq; ad hanc diem. ut audiatur in caelso clamor uester.
 Numquid tale ē ieiunium qd elegi. p diem affligere hominē.
 & ieiunium suam. Numquid contorquere quasi circulum capud suum.
 & cinerem sternere. Numquid istud uocabis ieiunium.
 diem acceptabilem dō. non ē hoc ē magis ieiunium qd
 legi. Dissolue colligationes impietatis. solve fasciculos de
 iumentis. & dimitte eos qui confracti sunt liberos. & omne onus
 strupe. & frange esurienti panem tuū. & renes uos uos
 & induc in domum tuam. & cum uidēris nudum op̄ri eum.
 & carnem tuā ne dispereris. & tunc erumpet quasi mane lumen
 tuum. & sicut astita cicutus orietur. & sicut iob faciem
 suā iustitiae tuae. & gloria dñi colliget te. Tunc in uocabis
 dñs & caudate. & clamabis. & dicit ecce ad sum. & dicit
 & abstulit de medio tui catenam. & desieris extendere digitu
 tuu loqui quod non potest. Cū effuderis esurienti animā tuā
 & animam afflictam repleueris. orietur in te nebris lux tua.
 & tenebrae tuae erunt sicut meridies. & requiem tibi dabit

dn̄s semp. & implebit splendoribus animam tuam. & ossa tua
liberabit; & eris quasi ortus irriguus. & sicut fons aquarum
cuius non deficient aquae. & aedificabuntur in te deserta
saeculorum. fundamenta generationis & generationis suscitabit.
Et uocaberis aedificator saepius. auertens semitas iniquitatis.
Si auerteris & sabbato pedu tuu facere uoluntate tuam. in die
seo meo. & uocaberis sabbatum de ligatu & scm̄ dñi gloriosu
& glorificaberis eū dñi non facis uias tuas. & non inuenitur
uoluntas tua ut loquaris sermonem. Tunc delectaberis sup
dño. & sustollam te sup altitudines terrae. & erubabo te hereditate
iacob patris tui; Os enim dñi locutu e. haec. ecce
non est ad breuiata manus dñi ut saluare nequeat. neq; ad grauiata
est aures eius ut non exaudiat; sed iniquitates ur̄ae diuiserunt
int̄ uos & dñm ur̄um. & peccata ur̄a absconderunt faciem eius a
ne exaudire. Manus enim uestrae pollute sunt sanguine.
& digiti ur̄i iniquitate; Labia ur̄a locuta sunt mendacium.
& lingua uestra iniquitatem facit; Non e qui inuocet iustitiam
neq; est qui iudicet uere. sed confidunt in nihili & loquuntur uanitates;
Conceperunt laborem. & pepererunt iniquitatem. Quasi
aspidu ruperunt. & telia saranae texerunt; Qui comederit de uis
eoru morietur & qui confutam est erumpet in regulum. Testes
eorum non erunt in uestimentum. neq; operientur operibus suis
opera eoru opera inuolua. & opus iniquitatis in manibus eorum.
pedes eorum ad malu curruunt. & festinant ut effundant
sanguinem innocentem; Cogitationes eoru cogitationes
inimales. uastitas & contritio inuis eoru. uiam pacis nescierunt.
& non e iudicium ingressibus eoru; semitae eorum
incuruatae sunt eis. omnis qui calcat in ea ignorat pacem;
Propt̄ hoc elongatu est iudicium a uobis. & non adprehensa

clvi

clvii

uos iustitia / ^{nun} Expetauimus lucem & ecce tenebrae splen
 dorem. in tenebris ambulauimus; palpauius sicut caeciparide.
 & quasi absq; oculis ad tuncetauimus; Inpezimus meridie
 quasi in tenebris. in zalizosis quasi mortui; Ruziemus quasi
 urfi omnes. & quasi columbae meditantantes zememus;
 Expetauimus iudiciu & non est. salutem & elonzatae. a nob;
 Multiplicatae sunt enim iniquitates nostrae conuente. & pec
 cata nostrae responder nob; Quia scelere nostrae nobis cum.
 & iniquitates nostras cognouimus; Peccare & mentire
 contra dñm auer si sumus ne iremus post er za di nostri. ut
 loqueremur calumniam & transgressionem; Concepim
 & locuti sumus de corde uerba mendaciu. & conuersum
 e uerorsu. iudiciu. & iustitia longe stetit; Quia corruptu
 implata ueritas & equitas non potuit ingredi; & facta est
 ueritas in obliuionem. & qui recessit a malo praede patuit.
 Quidit dñs. & malu apparuit in oculis eius quia non est
 iudiciu; & uidit quia non est iur. & uaporatus e. qui non est
 qui occur rat; & saluabit sibi brachiu suum. & iustitia eius
 ipsa confirmabit eum; Indutus est iustitia ut lorica. &
 galea salutis in capite eius. Indutus est uestimtis ultionis. &
 operatus est quasi pallio zeli. sicut aduindictam. quasi ad uen
 butionem indignationis hostib; suis. & uicissitudine inimicis suis;
 nsulis uicem reddet. & timebunt qui ab occidente nom dñi. &
 qui ab ortu solis gloria eius; Cum uenerit quasi fluuus uolenti
 quem sps dñi cogit. & uenerit sion redemptor. & eis qui re
 deunt ab iniquitate in iacob dicit dñs. Hoc foedus meu cu eis
 dicit dñs. sps meus qui e in te & uerba mea quae posui in ore
 tuo. non recedent de ore tuo & de ore seminis tui. Dixit dñs.
 A modo & usque in sempiternum.

fusti derelicta & odio habita & non erit qui te transire. ponā
 te in supbia saeculorum. gaudium in generatione & generationem.
 & fuges laggenam. & in amilla regū lactaberis; & scies quia ego
 dñs. saluans te. & redemptor tuus foras iacob; pro ere
 afferam aurum. & pro ferro afferam argentum; & pro lignis
 aes. & pro lapidib; ferrū; Et ponam iustitiam tuam pacē
 & praepositos tuos iustitiam; Non audietur ultra iniquitas
 in terra tua. uastitas & contritio in terminis tuis; & occupa
 bit salus muros tuos. & portas tuas laudatio; non erit tibi.
 amplius sol ad lucendum p diem. nec splendor lunae illuminabo
 te; sed erit tibi dñs in lucem sempiternam. & dñs tuus in gloria
 tuam; Non occidet ultra sol tuus. & luna tua non minuetur;
 quia dñs erit in lucem sempiternam. & complebuntur dies luctus
 tui; populus autem tuus omnes iusti. in perpeuo heredita
 bunt terram; germen plantationis meae. opus manus meae
 ad glorificandū; Minimus erit in mille. & paruulus in gente
 fortissimam; Ego dñs. in tempore eius subito faciam istud.
 Sps dñi sup me. eo qd in xert dñs me. ad adnunciandū mansu
 etis misit me; ut mederer contritis corde. & praedicare
 captiuis indulgentiam. & clausis aperiopem; ut pdicarem
 annū placabilem dñi. & diem ultionis dñi nostro; ut consolaret
 omnes lugentes. ut ponerem lugentibus sion; & darem eis
 coronam pro cinere. oleū gaudii pro luctu. palliū laudis pro spu
 meroris; & uocabuntur in ea foras iustitiae. plantatio
 dñi ad glorificandū; & aedificabunt deserta a saeculo.
 & ruinas antiquas erigent. & instaurabunt ciuitates de
 fertas. dissipatas in generatione & generatione; & stabunt
 alibi & pascent pecora uestra; & filii peregrinorum agri
 culae & uinitoris ur̄i erunt; Uos autem sacerdotes dñi.

uocabuntur ministri dñi, dicetur uobis. fortitudinem gentium
comedetis. & gloria earum super uos; p̄ confusione ur̄a duplici
& rubore. laudabunt partem eorum; p̄pter hoc in terra sua du-
plicia possidebunt. letitia sempiterna erit eis; quia ego dñs dili-
gens iudicium & odio abens rapinam in holocausto; & dabo opus
eorum in ueritate. & foedus perpetuum feriam eis; & scidur in
gentib; semeneorum. & gemeneorū in medio populorum; Om̄sq;
uiderint eos cognoscent eos: quia isti sunt semen cui benedixit dñs;
Gaudens gaudebo in dño. & exultabit anima mea in dño meo;
quia induit me uestimentū salutis. & indumento iustitiae circum-
dedit me. quasi sponsus decoratum corona. & quasi sponsam
ornatam muralibus suis; sicut enim terra p̄fert germen suum
& sicut hostis semen suum germinat. sic dñs dñs germinabit iusti-
tiam suam. & laudem coram uniuersis gentibus; p̄pter sion non
tacebo. & p̄pter iherusalem non quiescam; donec egrediatur
ut splendor iustus eius. & saluator eius ut lampas accendatur;
& gaudebunt gentes iustitiam tuam. & cum dñs reges inclinat tuum.
& uocabitur tibi nomen nouum: quod os dñi nominabit; &
erit corona gloria in manu dñi. & diadema regni in manu dñi;
non uocaberis ultra derelicta. & terra tua non uocabitur ampli-
us desolata; sed uocabitur uoluntas mea mea. & terra tua in-
habitabitur; quia conplacuit dño in te. & terra tua inhabitabitur.
habitabit enim iuuenis cum uirgine. & habitabunt hinc filii tui.
& gaudebit sponsus super sponsam. gaudebit super redemptorem; super
muros suos iherusalem construisti odes. tataris & totanoc
te perpetuo non tacebunt; qui semini in sinu dñi ne taceant;
& non desinunt silentium ei; donec stabiliat & donec ponat iherusa-
lem laudem in terra; iurauit dñs in dextera sua. & in brachio
fortitudinis suae; si de derelicta in tuum ultra cibum in muros tui

& sibi biberint filii alieni uinum tuum in quo laborasti; Quia qui con-
 gregabunt illud comedent & laudabunt dominum. & qui conpor-
 tabunt illud bibent in atrijs sancti mei. Transite transite p-
 portas; praeparate uiam populo; planum facite iter
 & elezite lapides. & leuate signum ad populo; Ecce dominus au-
 dit fecit in extremis terrae; Dicite filiae sion; ecce sal-
 uator tuus uenit. ecce merces eius cum eo & opus illius coram
 illo; & uocabunt eos populus sancti redempti a domino; Tu autem
 uocaberis quaesita ciuitas & non derelicta; Quis iste est
 qui uenit de edom. tinctis uestibus de bosire; Iste formosus
 in uolafua. procedens in multitudine fortitudinis suae; Ego
 qui loquor iustitiam. & pugnator sum ad saluandum; Quare
 ergo rubrum est indumentum tuum. & uestimenta tua sicut
 calcantium in torculari; Torcular calcavi solus. & de-
 gentib; non est uir mecum; Calcavi eos in furore meo. & con-
 culcaui eos in ira mea; & aspersus est sanguis eorum sup
 uestimenta mea & omnia indumenta mea inquinam; Dies
 enim ultionis in corde meo. Annus redemptionis meae uenit.
 in cuius spei & non erat auxiliator. quaesiu. & non fuit qui
 adiuuaret; Et saluauit michi brachium meum. & indignatione
 mea ipsa auxiliata est michi; & conculcaui populos in fu-
 rore meo. & in haebraiam eos in indignatione mea; Et
 dixi in terram uirtutem eorum. Miseratione domini
 recordabor. laudem domini sup omnib; quae reddidit nobis dominus;
 & sup multitudinem bonorum domini sunt. quae largitus est
 eis secundum indulgentiam suam. & secundum multitudinem
 misericordiarum suarum; & dixi. uerum tam populus
 meus est filii non negantes. & factus est saluator; In omni
 tribulatione eorum non est tribulatus. & angelus faciei eius

saluauit eos; In dilectione sua & in uoluntate sua ipse
redemit eos. & portauit eos & leuauit eos cunctis dieb;
seti. Ipsi autē ad inuicem diuina prouocauerunt & adflixerunt spiritum sanctum.
Et conuersus est eis in inimicum & ipse debellauit eos. &
reuerteretur datus est dies seti. morsu populi sui; Ubi est qui eduxit
eos de mari cum pastoribus; gregis sui. Qui eduxit ad dexteram
moysen brachio maiestatis suae. Qui scidit aquas ante eos
ut faceret sibi nomē sempiternū; Qui eduxit eos per abissiōs quasi
aequum in deserto non impingentem. quasi animal in campo
descendens; spiritus domini ductor eius fuit; Sic adduxisti popu-
lum tuū. ut faceres tibi nomē gloriae tuae; Ubi est zelus
tuus & fortitudo tua multitudo uiscerum tuorum & mise-
rationū tuarū. super me continuerunt se; Tu enim patris nostri
& abraham nesciuit nos. & israhel ignorauit nos; Tu domine patris nostri
redemptor nost. aseto nomē tuū; Quare errare nos fecisti domine
deus tuus; Indurasti cor nostrū ne timeamus te; Conuertere
propter seruos tuos. tribus hereditatis tuae; Quasi nihil posside-
runt populus sem tuū. hostes nostri. concalcauerunt sanctifica-
tionem tuam; facti sumus quasi in principio cum non dominaretur
noster. neque in uoluntate tua nomē tuū super nos; Utinam disrum-
peres caelos & descenderes. a facienda montes defluerent
sicut & ustio ignis tabescerent atque arderent igni; Ut non tum-
fieret nomē tuū inimicis tuis. a facienda gentes turbarentur.
Cum feceris mirabilia non sustinebimus; Descendisti. &
a facienda montes defluerent; Aseto non auerteret. neque
auribus preceperet. Oculis non uidit deus absque te. quae praer-
parasti super peccata tua; Occurristi laetitia & faciem
iustitiam. inuis tuis recordabuntur tui; Ecce tu
inuitus es & peccauimus. in ipsis sumus semper & saluabimur.

Ubi est qui posuit in medio eius spiritum sanctum

& facti sumus ut immundus omnes nos. quasi pannus menstruatus
 uniuerse iustitiae nrae. & cecidimus quasi folium uniuersi. &
 iniquitates nostrae quasi uentus abstulerunt nos; Non est qui inuocet
 nomen tuum qui consurgat & teneat te. Abscondisti faciem tuam
 a nobis & allisisti nos in manu iniquitatis nrae. Et nunc dno
 patet nos estis. nos uero lutum; & fictor nos & opera manuum
 tuarum omnes nos; Ne irascaris dno satis. & ne ultra memineris
 iniquitatis; Ecce respice. populus tuus omnes nos ciuitas sci
 tu facta est deserta sion. deserta facta est hierusalem. deso
 lata domus sanctificationis nrae & gloriae nostrae; Ubi lau
 dauerunt patres nri facta est in excussione igni. & omnia desidera
 bilia nostra uersa sunt in ruinas; Numquid super his continebit te
 dno. tacebis & adfluges nos uehement; Quaesierunt me qui ante
 non interrogabant. in uenerunt qui non quaesierunt me. Dixi; ecce
 ego ecce ego. ad gentem quae non inuocabat nomen meum;
 Expandi manus meas tota die ad populum incredulum. qui gra
 ditus in uia non bona post cogitationes suas; populus qui ad inu
 cundiam pro uocat me. ante faciem meam semp; qui immo
 lant mortuis & sacrificant super lateres. qui habitant in se
 pulchris. & in delubris idolorum dormiunt; qui comedunt
 carnem suillam. & uisum profanum in uasis eorum; qui dicunt re
 cede a me. non adpropinquas mihi quia immundus es; Isti sumus
 erunt in furore meo. ignis ardens tota die. Ecce scriptum est
 coram me. non tacebo sed reddam & retribuam in sinu eorum
 iniquitates uestras. & iniquitates patrum uestrorum simul
 dicit dno; Quia sacrificauerunt super montes. & super colles sep
 brauerunt mihi & semetipsum opus eorum primum in sinu eorum;
 Haec dicit dno. Quomodo si inueniatur thurenum in botro &
 dicatur ne dissipet illud quoniam benedictio est sic faciam propter

seruos meos ut disperdam totū; & deducam de iacob semen
& de iuda possidente montes meos; & hereditabunt eam electi
mei. & serui mei habitabunt ibi. & erunt campestria in
caulas gregū. & uallis achor in cubile armentorum. populo
meo qui requisier me. & uos quidereliquistis dñm. quod oblit
estis nom̄ sem̄ meum; qui ponitis fortunae mensam & libatis
sup̄ eam numerabo uos in gladio. & omnes in caede corrueatis.
Pro eo qd̄ uocaui & non respondistis. Locutus sum. & non audistis
& faciebatis malum in oculis meis. & quae nolui elegistis.
xxxij. Propt̄ hoc haec dicit dñs dñs; Ecce serui mei comedent
& uos esuriatis; Ecce serui mei bibent & uos sitietis.
Ecce serui mei laetabuntur. & uos confundemini. Ecce
serui mei laudabunt prae scultatione cordis & uos dama
bitis prae dolore cordis. & p̄ contritione sp̄s ululabitis; & di
mittetis nom̄ uestrū in iuramentū electis meis. & interficiet
dñs dñs. & seruos suos uocabit nomine alio. in quo qui benedictus
est sup̄ terram. benedicatur amen; & qui uiuat in terra
iurabit in dō am̄; Quia obliuioni tradite sunt angustiae pri
oris & quia abscondite sunt ab oculis nostris; Ecce enim
ego creo caelos ^{novos} & terram. & non erunt in memo
ria priora & non ascendent sup̄ cor; sed gaudebitis & scul
tabitis usq; in sempiternū. in his quae ego creo; Quia ecce
creo hierusalem scultationem. & populū eius gaudium;
xxxij. Et scultabo in hierusalem & gaudebo in populo meo. & non
audietur in eo ulx. Uox flētis & uox clamoris; Non erit
ibi amplius infans dierum. & senex qui non impleat dies
suos; Quā puer centū annorum morietur. & peccator
centū annorū maledictus erit; & aedificabunt domos
& habitabunt. & plantabunt uineas & comedent fructū.

earum; Non aedificabunt & alius habitabit. non pluri habitabunt
 & alius comedet; Secundum dies enim ligni erunt dies populi
 mei. & operentur manuum eorum miserabunt electis meis. Non
 laborabunt frustra neque; & ne turbentur in conturbatione.
 quia semper benedictio domini est. & nepotes eorum cum eis.
 & non erunt antequam clament. ego exaudiam. Adhuc illis lo
 quentibus; ego audiam; Lupus & agnus pascentur simul
 & leo & bos comedent paleas. & serpenti pulvis pedum eius
 non nocebit neque; occident. in omni monte sancto meo dicit dominus.
 Haec dicit dominus; caelum sedes mea est. & terra scabellum pedu
 meorum; Quae ista domus quam aedificastis mihi. & quis
 iste locus qui est meae. Omnia haec manus mea fecit.
 & facta sunt universa ista dicit dominus; Ad quem respiciam
 nisi ad pauperculam & contritum spiritum. & trementes sermones
 meos; Qui immolat bovem quasi qui interficiat vitulum. qui
 immolat asinum quasi qui interficiat asinum. qui immolat
 ovem quasi qui interficiat ovem. qui immolat pecus quasi qui
 interficiat canem. qui offert oblationem quasi qui sanguinem
 suillum offerat. qui recordatur turris. quasi qui benedicat idolo.
 Haec omnia elegerunt in viis suis. & in abominationibus suis anima eorum
 detestata est. Unde & ego elegi in iustificationes eorum. & qua
 timebam adducam eis quia vocavi & non erat qui responderet.
 & loquutus sum & non audierunt; feceruntque malum in oculis meis &
 quae nolui elegerunt. Audite verbum domini qui tremunt ad verbum
 eius. dixerunt fratres vestri odientes vos & abicientes; propter
 nomen meum glorificabit dominus. & ridebimus in laetitia vestra
 ipsi autem confundentur. Vox populi de civitate vox de
 templo. Vox domini reddentis retributionem inimicis suis.
 Antequam peperit. Antequam veniret partus eius peperit
 masculum. Quis audit unquam tale. & quis vidit huic

simile. Numquid parturiet terra in die ut parturietur gens
simul? Quia parturuit & peperit filios suos? Numquid
ego qui alios parere facio ipse non pariam dicit dñs. Sicut
qui generationem caeteris tribuo sterolis ero ait dñs dñs.
Ladāmin cum hie ierusalem. & exultate in ea omnes qui dili-
gitis eam; Gaudeat cum ea gaudio uniuersi qui lugent sup ea
ut sugatis & repleamini ab ubere consolationis eius. ut mulgeatis
delicias effluatis ab omni moda gloria eius; Quia haec dicit dñs
Ecce ego declinabo sup eam quasi fluum pacis & quasi torrentem
inundantem gloriam gentium quam sugatis; Ad ubere porta-
bimini & sup genua blandientur uob; Quomodo sicut mater
blandiatur. ita ego consolabor uos & in hierusalem consola-
bimini; Uidebitis & gaudebit cor urum & ossa ura quasi herbae
germinabunt; & cognoscent manus dñi seruis eius. & indi-
gnabitur inimicus suis; Quia ecce dñs in igne uenit. & quasi
turbo quadrigae eius; Reddere in indignatione furor em suum
& increpationem suam in flamma ignis; Quia in igne dñs
di iudicabitur. & in gladio suo ad omnem carnem; & multi-
pliabuntur interfecti ad no qui se iustificabantur. & mundos
sepatabant in hortis post unam intrinsecus; Qui comedebat
carnem suillam & abominationem & murem. simul con-
sumentur. dicit dñs; Ego autem aperire eorum & cogitationes
eorum. uenio ut congregem cum omnib; gentib; & linguis.
& uenient & uidebunt gloriam meam; & ponam in eis
signū. & mitam & eis qui saluati fuerint ad gentes;
in mari. & in affrica. & in india. tenentes sagittam. in
italiam & greciam ad insulas longe a deos qui non audier
de me. & non uider gloriam meam. Et adnuntiabunt
gloriam meam gentib;. & adducent omnes fratres suos

decuntabus gentibus donum dno; Inequis & inquadrigis. &
 in electis & in mulis & in caprucis. Ad montem sem meum
 iherusalem dicit dñs. Quomodo si in ferant filii isrl
 in iherusalem in domum dñi. Et ad summam excelsis
 in facer dotes & in leuitas dicit dñs; Quia sicut caeli
 nouis & terra noua quae ego facio stare conuermio
 dicit dñs. sic stabit semen urum & nomen urum. & uerit
 mensis & mensis. & sabbatu & sabbato. & ueniet
 omnis caro ut adora coram facie mea dicit dñs. Et
 egredientur & uidebunt cadauera uirorum qui perreua
 ricati sunt in me. uermis eorum non morietur.
 & ignis eorum non & tinguetur. & uerunt usq; ad sa
 tuatatem uisionis omni carni;

EXPLICIT ESIAIAE PRPHETAE

una

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

EXPLICTE SVAIE PRIPET

20